

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS NOVADNIEKS

● OTRDIENA, 2004. GADA 21. SEPTEMBRIS ● Nr. 70 (7477) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

ZIŅAS

Preiļu slimnīca saņēma humāno palīdzību

Pagājušā nedēļā fonds «No sirds uz sirdi» Preiļu slimnīcai no Zviedrijas atgādāja kārtējo humānās palīdzības kravu. Preiļiešiem sarūpētas gultas, pārvietojamie ratiņi, krukļi, drēbes un nedaudz mēbeļu. Lai gan šīs mantas ir lietotas, to kvalitāte ir laba. Kravas vērtība ir 49 700 eiro, «Novadnieku» informēja SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Jānis Anspoks.

Aizkalnē bērnus uz skolu ved ar autobusu

Preiļu novada dome iegādājusies ilgi gaidīto un nepieciešamo mikroautobusu. Tas ir desmitvietīgs Mercedes Benz Sprinter 212, kas atbilstoši cenu aptaujas rezultātiem pašvaldībai izmaksāja 7650 latus, «Novadniekam» pastāstīja novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Transportlīdzeklis nodots šofera Jāņa Sondora pārziņā. Viņam darbdienu rītos uz mācībām jānogādā Aizkalnes pamatskolas audzēkņi un pirmsskolas sagatavošanas klases mazuli, bet pēc stundām jāaizved mājās. Citā laikā autobuss tiks izmantots domes speciālistu, pašvaldības iestāžu vajadzībām, kā arī novada sportistu un pašdarbnieku braucieniem uz sacensībām un koncertiem.

Preiļos gaida ierodamies vizītē ekonomikas ministru.

29. septembrī Preiļos gaida ierodamies darba vizītē ekonomikas ministru juris Lujānu, «Novadnieku» informēja Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis. Preiļieši uzaicinājuši ministru, lai pārrunātu novadam aktuālu problēmu – potenciālā Eiropas Savienības finansējuma piesaistišanu projektiem. Novada dome sagatavojusi vairākus apjomīgus projektus (tajā skaitā siltumtrašu rekonstrukcija), taču to īstenošana kavējas, jo šim nolūkam domāto struktūrfonu līdzekļu saņemšana vēl arvien nav iespējama.

Ekonomikas ministru plāno uzaicināt arī uz koģenerācijas stacijas svinīgo atklāšanu SIA «Preiļu saimnieks» centrālajā katlu mājā. Vēl apredzēta arī M.Lujāna un ministrijas speciālistu tikšanās ar novada uzņēmējiem.

Medību vadītājiem jāmacās cītīgāk

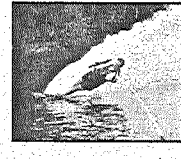
Preiļu virsmežniecības 6. septembrī rīkotā medību vadītāju eksāmena rezultāti liecina, ka medību vadītājiem jāmacās daudz cītīgāk, lai sekmīgi nokārtotu pārbaudījumu. No 24 eksāmena dalībniekiem to sekmīgi nokārtoja tikai 4, informēja Preiļu virsmežniecības ugunsapsardzības un medību inženieris Vladimirs Prisjagins. Tiem, kam zināšanas nebija pietiekamas, tika dots laiks sagatavoties labāk un pārbaudījumu kārtot atkārtoti.

L.Kirillova

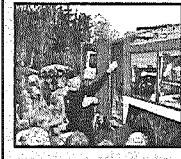
**Jaunsilvas
pamatskolas
jaunumi.**

► 5. lpp.

**Ūdens-
slēpošana —
panākumi un
grūtības.**

► 6. lpp.

**Skolēni
iepazīstas ar
uguns-
dzēsējiem.**

► 10. lpp.

Šeit valdīs krāsas

● Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktors Alberts Vucāns (centrā) kopā ar skolas mākslas nodaļas vadītāju Mariannu Abricku puda gandarījumu par sasniegto – par izremontētajām un labi iekārtotajām telpām, kurās bērni varēs atraisīt savus talantus.

Piektdien, 17. septembrī tika oficiāli atklātas nodarbinātības telpas bērniem, kas savas jaunrades spējas zīmēšanā un gleznošanā attīsta Preiļu mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļā. Faktiski nodaļas pārcelšanās uz jauno mājvietu A. Paulāna ielā notika jau iepriekšējā mācību gada pēdējos mēnešos. Taču pirmie oficiālie ciemiņi tika uzaicināti tagad, kad mācību kabineti jau iekārtoti, stundu saraksts apstiprināts, un uz nodarbinātības šeit ik dienas ierodas bērni gan no Preiļu novada, gan arī no tuvākajiem pagastiem.

Mākslas nodaļas prezentācijā skolas direktors Alberts Vucāns un mākslas nodaļas vadītāja Marianna Abricka saņēma apsveikumus no Preiļu novada domes priekšsēdētāja Jāņa Eglīša, rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja Andreja Zagorska, izglītības valsts inspektora

Jāņa Lozdas, kā arī no citu izglītības un kultūras iestāžu pārstāvjiem. Jaunos kaimiņus sveica arī Sabiedrības veselības aģentūras Rēzeknes filiāles Preiļu centra darbinieki. Mākslas nodaļa ar šo centru atrodas vienā ēkā.

Pēc oficiālās daļas ciemiņiem bija iespējams apskatīt telpas. Katrā no tām sagaidīja kāda krāsa – baltā, zilā, brūnā, dzeltenā, sarkanā, bet viesu skatienam pavērs gaisi, ērti kabineti, kuru iekārtošanā daudz padomāts par to, lai nodarbinātība būtu labi apstākļi.

Pie kabinetu durvīm piestiprinātie uzraksti lakoniski vēsta par nodarbinātību saturu: «Kompozīcija», «Grafika», «Zīmētava», «Tekstila dizains», «Gleznotava». Atsevišķs kabinets iekārtots arī mākslas nodaļas vadītājas darbam. Vienā no plašākajām telpām varēs rīkot audzēkņu darbu izstādes. Pa-

redzēta vieta arī garderobei.

Lai šīs telpas, kuras pilsētnieku atmiņā palikušas kā «SES» īpašums, tas ir, sanitāri epidemioloģiskajai stacijai piederošas, pārvērstu mākslas skolā, par novada domes līdzekļiem veikts plašs remonts.

Preiļu mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļas vadītāja Marianna Abricka informēja, ka patlaban mākslas nodaļā mācās 58 bērni. Mākslas nodaļa akreditēšanas procesu izgājusi jau jaunajās telpās.

Mācības šeit ir ļoti nopietna lieta, un bērniem, kas tā izvēlējušies, jāreķinās ar pamatīgu slodzi. Stundas šeit sākas pulksten četros pēcpusdienā, pēc mācību beigām vispārīgā izglītībā, un ilgst līdz astoņiem vakarā. Skola darbojas piecas dienas

nedēļā, bet audzēkņiem sanāk to apmeklēt vidēji četras dienas. Lielu atbildību šī izvēle prasa arī no vecākiem, kam bērni, īpaši jaunākie, ik vakaru jāsaņemas un jāaizved mājās. Jaunos māksliniekus no Sutru pagasta ik vakaru viens no bērnu vecākiem uz mājām ved ar mašīnu.

Mācību programma paredzēta pieciem gadiem. Katram audzēkņim jāapgūst pieci obligātie mācību priekšmeti, izvēlei tiek piedāvāti četri priekšmeti. Skolu beidzot jāgatavo diplomdarbs katrā mācību priekšmetā. Absolventi saņems profesionālās ievirzes diplomu vizuāli plastiskajā mākslā. Mākslas nodaļa kopumā pastāv jau otro gadu. Pirmo gadu tā darbojās Preiļu 1. pamatskolā. Skolā strādā pieci pedagogi.

L. Rancāne

● Jaunajās telpās valdīs krāsas. Par to ciemiņus pārliecināja krāsu meitenes, kas bija labi iejutušās savās lomās.

Foto: M. Rukosjuvs

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS
NOVADNIEKS

PIEKTDIENA, 2004. GADA 16. JŪLIJS ● Nr. 57 (7460) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

*Nekad nevar skaidri zināt, kas
likumos un prasībās mainīsies rīt.*

**Abonē «Novadnieku» un esi
drošs — ziņas un jaunākā
informācija tev nodrošināta.**

«Novadnieku» oktobrim un pārējiem
gada mēnešiem līdz 27. septembrim
var abonēt visās pasta nodaļās, pie
lauku pastniekiem, Internet
mājas lapā www.novadnieks.lv
vai redakcijā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Sabiedriskā transporta pakalpojumiem noteiks 5% PVN likmi

Iekšzemes sabiedriskā transporta pakalpojumiem no nākamā gada 1. janvāra tiks piemērota pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likme 5% apmērā līdzšinējo 18% vietā, paredz Ministru kabineta komitejas akceptētie grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli». PVN likmes samazināšanai iepriekš nepiekrīta Finanšu ministrija (FM), kas aprēķinājusi, ka nodokļa samazinājums nākamgad valsts budžetā neienesīs septiņus miljonus latu. Tomēr pēc tikšanās ar satiksmes ministriju (SM) FM piekrita šim ierosinājumam ar nosacījumu, ka vienlaikus 2005. gada 1. janvārī netiks ieviesta iepriekš paredzētā akcīzes nodokļa atmaksa iekšzemes sabiedriskajam transportam. Atbilstošus grozījumus likumā «Par akcīzes nodokli» FM gatavo iesniegšanai Valsts kancelejā.

SM uzskata, ka, samazinot PVN likmi, izdotos saglabāt sabiedriskā transporta pakalpojumus izmantojošo pasažieru skaita pieauguma tempu, bet iedzīvotāji saņemtu pakalpojumus par tādu pašu cenu vai ar nebūtisku paaugstinājumu. Būtu iespējams samazināt arī tiešo dotāciju apjomu.

Ministrija šo priekšlikumu pamato ar to, ka pēdējā gada laikā ir krasi pieaugusi cena, līdz ar to pārvadātājiem, kuriem galvenais enerģijas avots ir benzīns, būtiski pieaug pakalpojuma pašizmaksa. Pārvadājumu pašizmaksas pieaugumu izraisa arī izmaiņas darba likumdošanā par summēto darba laika uzskaiti, kā arī minimālās darba algas apmēra izmaiņas. Kopumā pašizmaksas pieaugums vidēji sasniedz nedaudz vairāk par 10%. Kā kompensējošs pasākums, pēc SM domām, varētu būt tarifa palielināšana, bet, ņemot vērā iedzīvotāju pirktspēju, to iespējams veikt tikai atsevišķos maršrutos vai reisos. Pētot līdzšinējos tarifu paaugstināšanas gadījumus, ministrija secinājusi, ka vidēji 10% tarifa pieaugums var radīt 10-15% pasažieru skaita samazinājumu.

Otrais risinājuma variants varētu būt dotāciju palielināšana, bet trešais — nodokļu samazināšana sabiedriskā transporta pakalpojumiem.

Grozījumi likumā vēl jāakceptē valdībai un jāpieņem.

Premjers neatbalsta obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanu

Premjers Indulis Emsis neatbalsta privāto apdrošināšanas kompāniju iesaistīšanu veselības aprūpes problēmu risināšanā, jo tas tikai pildītu apdrošinātāju maciņus, bet neuzlabotu iedzīvotāju iespēju saņemt medikālu pakalpojumus.

«Tā kā mūs pamatā interesē iedzīvotāju intereses, nevis apdrošinātāju peļņa, es šo variantu noraidu kā neiespējamu,» aģentūrai BNS sacīja Emsis.

Obligātā veselības apdrošināšana ir viens no risinājumiem, ko samilzušo veselības aprūpes problēmu risināšanai ieteicis veselības ministrs Rinalds Muciņš. Premjers norādīja, ka visi Muciņa ieteikumi, izņemot apdrošināšanas firmu iesaistīšanu, ir izmantojami, taču tiem jābūt vienotas sistēmas elementiem.

Viens no risinājumiem ir palielināt pacientu iemaksas maksāspējīgajai iedzīvotāju daļai, bet cilvēkiem, kas nespēj maksāt, palīdzēt šos izdevumus segt no valsts budžeta. Jāisteno arī veselības aprūpes sistēmas attīstības plāns (Māsterplāns), kas ļaus mazināt nelietderīgos tērīnus, un «jāvēršas pie Pasaulē bankas pēc kredīta veselības sistēmas sakārtošanai».

Emsis norādīja, ka kredīts ļaus sakārtot veselības aprūpes infrastruktūru un iegādāties augstas klases aparāturu topošajos veselības centros, kuros noritēs visintensīvākais darbs. Tādējādi atslodotās būs mazās slimnīcas, kuras varēs pārprofilēt sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanai.

«Šie būs tie risinājumi, un tikai tie visi kopā var dot rezultātu,» sacīja premjers.

Jau ziņots, ka diskusijas par veselības aprūpes trūcīgo finansējumu aizsākās pēc «Gaiļezera» slimnīcas anesteziologu protestiem par lielo darba slodzi un nesamērīgi zemo atalgojumu. Protestam grasās pievienoties arī citu slimnīcu medikāli.

Ziņas sagatavoja T.Eiste

INFORMĀCIJA

Apsprieda Latgales reģiona attīstības programmu

9. septembrī Rēzeknē notika Latgales reģiona attīstības aģentūras (LRAA) rajonu koordinātoru sanāksme, kurā tika apspriesta Latgales reģiona attīstības programma un Latgales telpiskais struktūrpilns, informē Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja, LRAA Preiļu rajona koordinatore ELITA JERMOLAJEVA.

Ievēro reģiona pašvaldību attīstības plānus

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likumu plānošanas reģioniem ir jāizstrādā vidēja termiņa (septiņi gadi) plānošanas dokuments – reģiona attīstības programma, kurā noteiktas attīstības prioritātes un ietverts konkrētu pasākumu kopums. To izstrādā un īsteno saskaņā ar reģionālās politikas pamatnostādņiem, nacionālo plānošanu, nacionālo attīstības plānu un attiecīgā plānošanas reģiona teritorijas plānošanu, ievērojot plānošanas reģionā ietilpstošo pašvaldību attīstības programmas un plānojumus. To apstiprina plānošanas reģiona attīstības padome.

Latgales reģiona attīstības programma ir stratēģiska rakstura vidēja termiņa plānošanas dokuments. Tās formulē Latgales reģiona attīstības vīziju, nosaka attīstības prioritātes un pasākumus, kā arī satur rīcības programmu un ieviešanas mehānismus.

Otrais stratēģiskās plānošanas dokuments

Latgales reģiona attīstības programma tiek izstrādāta Latgales plānošanas reģionam, kurā ietilpstošās pašvaldības ir noteiktas Ministru kabineta 2003. gada 25. marta noteikumos nr. 133 «Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijām» — Dau-

gavpils un Rēzeknes pilsēta, Balvu, Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Preiļu un Rēzeknes rajona vietējās pašvaldības.

Latgales reģiona attīstības programma 2004. – 2010. gadam ir otrais stratēģiskās plānošanas dokuments, kas vienlaikus ir arī otrais reģiona programmas dokuments. 2000. gada augustā Latgales attīstības padome ir apstiprinājusi pirmo Latgales reģiona plānošanas dokumentu – Latgales reģiona attīstības plānu, — kas nosaka reģiona ilgtermiņa attīstību.

Četras prioritātes un trīs daļas

Pašlaik Latgales reģiona attīstības programma tiek plānota septiņiem gadiem, respektīvi, nepilniem diviem programmas periodiem (2004. – 2006. un 2007. – 2012.). rezultātu izvērtēšana un dokumentu papildināšana notiks, sākoties nākošajam programmas periodam.

Latgales reģiona attīstības programmas ir noteiktas četras reģiona attīstības prioritātes:

- ✓ Ekonomiskās attīstības veicināšana;
- ✓ Cilvēkresursu attīstība;
- ✓ Infrastruktūras attīstība;
- ✓ Lauku apvidu attīstība.

Attīstības programma sastāv no trim daļām:

1. Analītiskā daļa;
2. Stratēģiskā daļa;
3. Rīcības programma.

Kopsavilkums un aktualizācija

Analītiskajā daļā ir analizētas reģionālās attīstības

tendences Latvijā un Latgales reģionā – izstrādātie un spēkā esošie reģionālās attīstības politikas dokumenti, nacionālā un reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti, kopsavilkums par esošo situāciju Latgales reģionā. Ņemot vērā to, ka vairākos Latgales reģiona plānošanas dokumentos jau ir veikta detalizēta esošās situācijas analīze, Latgales reģiona attīstības programmā ir atspoguļots kopsavilkums no iepriekšējiem plānošanas dokumentiem, aktualizējot statistikas datus.

Vīzija par augsti attīstītu reģionu

Latgales reģiona attīstības programmas stratēģisko daļu veido vīzija, mērķi, prioritātes. Startējīgās daļa ir veidota uz likumā noteikto programmas darbības termiņu – septiņiem gadiem un šajā periodā paliek nemainīga. Reģiona ilgtermiņa vīzija —

✓ Latgale būs labi sasniedzams, augsti attīstīts reģions ar sabalansētu daudznozaru ekonomiku un augstu dzīves līmeni.

✓ Kā pierobežu reģions ar labi attīstītu infrastruktūru un pakalpojumiem, Latgale būs galvenie vārti starp Austrumiem un Rietumiem.

✓ Latgale – zilo ezeru zeme – ar savām dabas un kultūras vērtībām būs nozīmīgs tūrisma reģions.

Attīstības mērķi nav nereāli

Lai sekmētu vīzijas īstenošanu, Latgales reģionam noteikti galvenie ilgtermiņa attīstības mērķi.

Attīstīt Latgali kā ekonomiski spēcīgu un konkurētspējīgu reģionu. Latgalē tiks attīstīti labi sabalansēti daudznozaru

ekonomika. Konsekventa ekonomiskā attīstība ļaus reģionam līdzvērtīgi konkurēt un sadarboties ar citiem reģioniem Latvijā un ārvalstīs.

Celt iedzīvotāju dzīves un labklājības līmeni. Ekonomiskā attīstība ļaus ievērojami paaugstināt Latgales iedzīvotāju dzīves līmeni un izlīdzināt atšķirības starp pilsetām un laukiem. Iespējas saņemt labu izglītību, labas darba iespējas un augstas kvalitātes dzīves vide piesaistīs reģionam jaunus un uzņēmīgus cilvēkus.

Nodrošināt reģiona labu sasniedzamību. Modernizēta ceļu un dzelzceļa infrastruktūra, ātri sakari un labas satiksmes un komunikāciju iespējas ievērojami uzlabos mobilitāti reģiona iekšienē un labu sasniedzamību no citiem valsts reģioniem.

Kļūt par vārtiem starp paplašināto Eiropas Savienību un Krieviju. Apkalpojot starptautiski nozīmīgas tranzītzonas, Latgales reģions kalpos kā vārti starp Latviju un ārvalstīm, būs galvenais pārrobežu sadarbības centrs Latvijas, Lietuvas, Baltkrievijas un Krievijas robežteritorijās.

Attīstīt Latgali kā Latvijas zaļo un tūrisma reģionu. Latgale tiks saglabāta un attīstīta kā zaļais reģions un Zilo ezeru zeme, aizsargājot dabas vidi, uzturot augstu ekoloģisko kvalitāti un saglabājot skaistas ainavas. Tiks efektīvi izmantots bagātais tūrisma potenciāls, respektējot un saglabājot Latgales ainaviskās, dabas un kultūras vērtības.

Materiālu sagatavoja L. Kirillova

Kā skolēniem mācīt par Eiropas Savienību

Preiļu Valsts ģimnāzija šonedēļ skolas sēdēs vēstures, sociālo zinību un arī citu priekšmetu skolotāji no visas Latvijā. Šeit notika mācību seminārs «Latvijas dalība Eiropas Savienībā – aktualitātes un mācību metodes», ko organizēja Valsts kancelejas Komunikācijas departaments ar Konrāda Adenauera fonda atbalstu. Kā informēja departamenta pārstāve Dace Apsīte, Preiļos notikušais bija pirmais no četriem semināru cikla. Viens no tiem paredzēts Kuldīgā, bet vēl divi notiks Rīgā.

Šādu semināru ciklu pedagogiem Valsts kancelejas Komunikācijas departaments or-

ganizē otro reizi. Iepriekšējā reizē skolotāji tika iepazīstināti ar izglītības un darba iespējām ES, kā arī ar informācijas ieguves iespējām Latvijā. Pedagogi, aizpildot anketas par semināra lietderīgumu, to novērtēja augsti. Vienlaikus viņi ierosināja tēmas arī turpmākiem semināriem, tāpēc Valsts kancelejas Komunikācijas departaments nolēma rudenī tos organizēt atkal.

Semināra darba kārtībā uzmanība pievērsta ES institūcijām un lēmumu pieņemšanas procesam Eiropas Savienībā. Ar šo tēmu iepazīstināja Jana Vektere, Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta konsultante, Valsts ad-

ministrācijas skolas lektore ES jautājumos. Tieši par šo tēmu iepriekšējā semināra izvērtēšanas anketās bija izteikti visvairāk neskaidrību. Jana Vektere plašu informāciju sniedza arī par ES Konstitucionālo līgumu, kas drīzumā – 29. septembrī tiks parakstīts.

Rīgas 45. vidusskolas pedagoge Inese Ardone stāstīja par interaktīvajām metodēm darbam ar ES jautājumiem.

Linda Jēkabsons vadīja sarunu par to, kur meklēt informāciju jautājumā par ES un Latvijas dalību tajā.

Uz semināru bija atvesta izstāde, kas izveidota Valsts kancelejas Eiropas bibliotēkā. Izstāde sagatavota par tēmu

«Latvijas iespējas ietekmēt Eiropas Savienības likumdošanu». Izstādē parādītas septiņas galvenās ES institūcijas, sniegta informācija par to, kā tās darbojas, kāds ir to mērķis un pamatideja. Uzsvars likts, ka Latvija ir un tiks pārstāvēta ES institūcijās. Pēc nodarbībām izstāde tika pārvietota uz rajona galveno bibliotēku.

Semināra dalībnieki – skolotāji saņēma arī daudz dažādu izdales materiālu, kas izmantojami mācību stundās un skolu bibliotēku materiālu papildināšanai.

L. Rancāne

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Eiste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Faks 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

OTRDIENAS INTERVIJA

Man patīk kaut ko radīt, sevi raksturojot, teica 8. Saeimas deputāts, Latvijas Bērnu fonda (LBF) prezidents ANDRIS BĒRZIŅŠ. Ja kāds saka, tas nesanāks, jo tam vajag šausmīgi daudz naudas, kā tas bija attiecībā uz Rudzātu speciālo internātskolu, mani rodas spīts. Sanāks! Un sanāk. Jo vienmēr, pat brīžos, kad ar savu iesāktu esmu nonācis «nulles punktā», atrodas kāds spēks, kāda necerēta palīdzība no malas, cilvēki, kas vēlas šo ideju atbalstīt tieši tajā brīdī, kad liekas, — nu viss ir cauri.

Andris Bērziņš lielajā politikā nodarbojas taisni ar to, kas viņam tuvs — ar bērnu lietām. Viņam nereti tiekot jautāts, kāpēc tik liela uzmanība un rūpes veltītas tieši Rudzātu speciālās internātskolas bērniem? Tad viņš atbildot ar pretjautājumu, — vai ir labi apskaut tos, kam dzīve jau tāpat nodarījusi pāri?

«Iekosties» kājā un prasīt

—Kad Rudzātu speciālā internātskola nonāca jūsu redzeslokā?

—Jāsaka paldies LBF viceprezidentei Vairai Vucānei, kas pirms tam daudzus gadus vadīja fonda Preiļu rajona nodaļu. Toreiz viņa organizēja dažus braucienus uz šo skolu Rudzātos ar fonda sarūpētām dāvanām. Skats uz dzīvi tur bija ļoti bēdīgs. Jau pati skolas atrašanās nomaļā vieta radīja bezcerīgu iespaidu. Līdz tai veda dubļains ceļš, un nevienai augstu stāvošai amatpersonai tā nebija pa ceļam. Palīdzībai ir dažādi veidi. Vār nopirkt pa konfekšu kastei katram bērnam, uzdāvināt televizoru un uzskatīt, ka ar to pietiek. Taču mēs redzējām, ka vienā istabā jāguļ pa divdesmit bērniem, ka turpat blakus guļamtelpām ir klases, kurās viņi mācās. Izjūtas bija bēdīgas. Pēc tam skolu apmeklējām ar Ainu Ulmani, toreizējā valsts prezidenta dzīvesbiedri, LBF patronesi. Kopā ar skolas direktori visu izrunājām, apspriedām. Radās ideja par kopīgu sadarbības projektu.

—Tagad pienācis laiks atskatīties uz padarīto četru gadu garumā.

—Vispirms no valsts budžeta dabūjām nedaudz līdzekļu skolas mājas savašanai kārtībā. Tika noņemti jumts, logi, sakārtota siltumapgādes sistēma. Pēc tam Ulmana kungs nodibināja kontaktus ar zviedru fondu. Ar tā finansiālo atbalstu tika atjaunota pirmā, tā sauktā skolotāju māja, to pārveidojot mazāko bērnu kopmītni vadzībā.

Pēc tam fonds nodibināja kontaktus ar vācu partneriem. Mums bija uzsākts Latgalei veltīts projekts astoņu gadu garumā. Apjomīgi darbi tika veikti Krāslavā un Daugavpilī, izveidojot sociālās rehabilitācijas centrus bērniem, bet pats lielākais saistīts ar Rudzātiem.

Bija trīs lietas, ko kopā ar vācu kolēģiem vēlējāmies īstenot, veidojot speciālo internātskolu par pilotmodeli tam, kādai šāda tipa mācību iestādei jābūt. Pirmais, — normāla vide bērnu dzīvošanai. To mēs arī esam panākuši, un nu šie bērni dzīvo skaistās telpās pa diviem trim vienā istabā. Otrais, — iespēja šiem bērniem apgūt kādu profesiju. Jo tikai ar to viņiem būs cerība lēnām integrēties sabiedrībā. Tāpēc bija vajadzīgas šīs darbnīcas koka un metāla apstrādei, šūšanai, mājturībai. Tās nu ir uzceltas un iekārtotas. Bet trešais, — rehabilitācijas centrs ar trenāžu zāli, masāžu telpu, pirti bērnu veselības uzlabošanai. Vasarās, kad bērni uzturas mājās, šo veselības kompleksu varēs izmantot nometnēm. Tagad viss projekts iecerētais ir tapis. Tālāk ļoti daudz kas atkarīgs no tā, cik augstā līmenī audzinātāji un meistari nostādīs apmācību darbu. Ir savesta kārtībā arī apkārtnē vide, izveidota infrastruktūra. Tagad uzmanība jāpievērš galvenās skolas ēkas savašanai kārtībā. Ceru, ka tas tiks izdarīts no valsts budžeta līdzekļiem.

Pa šiem gadiem izmainījies arī skolas kolektīvs. Pēc pelēcīgas,

dubļainas vides, pēc apstākļiem, kuros pat siltais ūdens ne katreiz bija, pedagogi un pārējie skolas darbinieki tagad izbauda komfortu. Kad pārcilājam četrus gadus vecās fotogrāfijas un pārlūkojam videoierakstus, negribas ticēt, ka skolā kādreiz tā izskatījās.

—Bērnu fonds rūpēm par bērniem invalīdiem pievērsies īpaši.

—Bērni nav nākuši pasaulē ar vēlēšanos būt garīgi atpalikušiem. Es ļoti ceru, ka to nāv gribējuši arī viņu vecāki, un esmu pārliecināts, ka lielākā daļa no viņiem to vēlētos vērst par labu. Bet sabiedrība par šādu bērnu esamību atceras epizodiski, lai dotu nodevas savai sirdsapziņai. Sabiedrības pārstāvjiem piemīt vēlme piedalīties lielās diskusijās par to, ka šiem bērniem vajag integrēties. Bet vārdiem bez darbiem nav nekādas vērtības.

Preiļi mums ir pirmā vieta, kur sākām organizēt bērnu invalīdu nometnes. Tās ik vasaras šeit tiek rīkotas jau gadus desmit.

Arzēmēs sabiedrības attieksme garīgi slimo bērnu jomā ir nedaudz savādāka. Sadarbības partneri saka, — man ir vesela galva, divas rokas un kājas, mani daba nav apdalījusi. Man ir dots bonuss — dzīve un iespējas pašam to veidot. Bet mans pienākums ir kaut ko dot arī tam otram, tam, kuru dzīve ir apdalījusi. Tā ir dvēseliskā solidaritāte.

—Cik sen veicat Latvijas Bērnu fonda prezidenta pienākumus?

—Fondu vadu jau četrpadsmit gadus, gandrīz kopš tā dibināšanas. Fonda darbinieki, valdes un prezidija sastāvs ir cienjami cilvēki, kas savā tiešajā darbā ir juristi, mediķi, skolotāji un citu profesiju pārstāvji. Fondā viņi darbojas sabiedriskā kārtā. Šis darbs man ļoti patīk. Tas neļauj zaudēt reālā stāvokļa izjūtu un dzīvot ilūzijās, ka valstī viss ir kārtībā. Braucot uz rajoniem, apmeklējot ģimenes, ir redzama patiesā situācija, ir iespējams secināt, vai dzīves līmenis uzlabojas, vai arī nē. Fonda darbs ir komandas darbs. Mēs esam tie, kas cenšas parādīt, kā varētu atrisināt dažādas problēmas bērnu sociālajā aizsardzībā. Mēs tās risinām nevis ar vārdiem, bet ar konkrētiem darbiem. Esam komanda, kas atrod un izstrādā ideju, pārvērš to par projektu. Pēc tam sameklējam cilvēkus, kam šis projekts šķiet interesants, kas tam var dot naudu, kā arī komandu, kas to var realizēt.

Mums ir daudz labu projektu ne tikai Latgalē, bet arī Rīgā. Viens no tiem ir rehabilitācijas centrs vārdarbībā cietušajiem bērniem, pirmais Baltijā. Kopā ar citām sabiedriskajām organizācijām izveidojam stipendiju fondu talantīgiem bērniem, un tagad ģimenes no dažādām valstīm katru mēnesi sponsorē tūkstoti Latvijas bērnu. Ļoti plaša sadarbības programma izveidota kopā ar Amerikas latviešiem. Tā dod iespējas bērniem saņemt stipendijas studijām augstākajās mācību iestādēs. Kā jau minēju, rīkojam nometnes bērniem invalīdiem, veidojam projektus kopā ar radošiem cilvēkiem.

● Politikā jāatrod kompromiss starp daudzām, dažādām lietām, bet es cenšos nenodot tās idejas, par kurām esmu runājis pirmsvēlēšanu periodā, un kas saistītas ar bērniem, — par sevi-teica 8. Saeimas deputāts, Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš.

Piedalījāmies bērniem domātās «Putnu operas» iestudējumā. Fonds ir izdevis arī mācību grāmatas. Es varētu minēt daudzus darbus. Taču vēlreiz uzsveru, ka tas ir kolektīvs, ļoti smags un grūts darbs. Mūsu rūpju lokā ir arī ielu bērni, mazie narkomāni, nelabvēlīgo ģimeņu atvases. Par sevi nekad nevēlos teikt, ka esmu «profesionāls ubags», jo aizvien kādam lūzdu naudu. Man nav grūti prasīt priekš citiem, it īpaši, ja tas ir bērnu labā. Tad es varu «iekosties kājā», prasīt un prasīt.

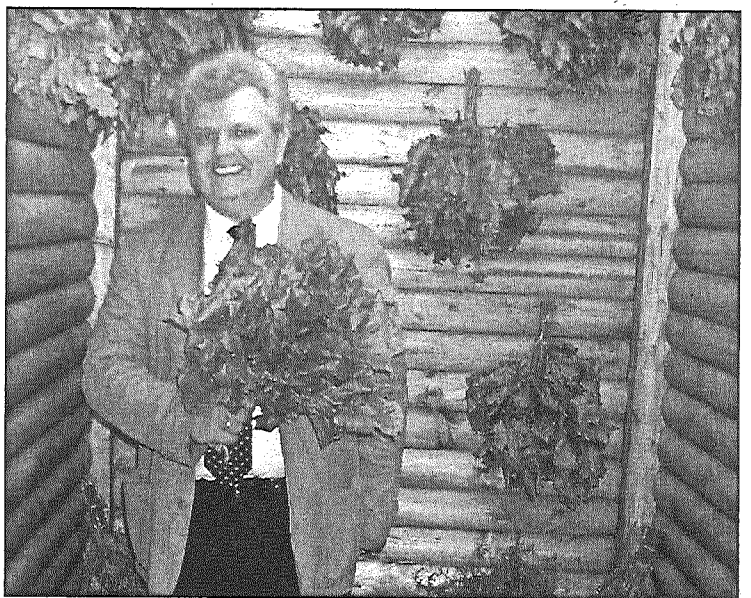
—Kāpēc esat pievērsies tieši bērnu sociālajai aizsardzībai?

—Kādreiz darbojos «LOTOS» un studentu celtniecības vienībā, ar ko saistās skaistākās studiju laiku atmiņas. Toreiz nācās uzņemties atbildību arī par grūti audzinātiem bērniem. Šis darba lauks man nebija svešs. Kad veidojās Bērnu fonds, sāku darboties tajā. Citi taisīja biznesu, es biju aizņēmts ar palīdzēšanu bērniem.

—Kāpēc bērnu un ģimeņu sociālā aizsardzība mūsu valstī joprojām ir zemā līmenī?

—Tā tiešām ir zemā līmenī, un tikai pēdējā laikā nedaudz jūtama virzība uz pozitīvo pusi. Valstī visi bija aizņemti ar biznesa veidošanu, ar materiālā pamata radīšanu, ar kapitāla iegūšanu, bet sociālā sfēra ir tā, kas tērē. Jāatzīst, ka, diemžēl, mūsu valstī cilvēks un bērns netiek uzskatīts par vērtību. Vērtība mums ir māja, mašīna, zeme, rūpnīca, — viss, kas ir nopērkams un pārdojams. Es ļoti gribētu, lai arī pie mums kādreiz būtu tā, kā, piemēram, Japānā, kur bērns ir centrālā figūra dzīvē, kam tiek dots vislabākais. Bērns un sociālajā sfērā ieguldītas investīcijas nes labumu. Valstij šajā sfērā ir ļoti daudz darāmā.

—Kāds ir jūsu viedoklis par to vecāk sodīšanu, kas neuzrauga

● Pirts — tā ir filozofija, uzskata Andris Bērziņš un dzīvo ar sapni par savu pirti. Foto: T.Elste

savus bērnus?

—Pašlaik tiek diskutēts par naudas sodiem un par kriminālatbildību attiecībā uz vecākiem, kas bērnu atstājuši bez uzraudzības un kā dēļ viņš guvis traumu vai gājis bojā. Tomēr uzskatu, ja topošais likums tiks piemērots tieši tādā veidā, kāds tas ir, tad 80 procenti no mātēm būs jāiesēdina cietumos. Es vairāk piekriju pārliecināšanai, nevis sodīšanai.

—Pastāstiet, lūdzu, par sevi.

—Esmu rīdzinieks, bet mani vecāki cēlušies no Smiltenes puses, kur bērniņā pavadīju daudz laika. Man ir brālis, žurnālists. Mana sieva strādā par ekonomisti. Viņas dzimta vieta ir Preiļu rajons. Meita studē Juridiskajā fakultātē. Es pats esmu absolvējis Franču liceju, specialitāte ir franču valoda un literatūra. Jau piecus gadus darbojos Eiropas Padomes Parlamentārajā delegācijā Strasbūrā.

Par sevi ir grūti runāt. Esmu da-

žāds. Man patīk radišanas process. Dažreiz ātri uzliesmoju, tad atkal uzleju ūdeni vīrsu un to ugunsgrūdu nodzēšu. Šausmīgi neiecietīgs pret netaisnību. Es kļūstu ļoti dusmīgs, kad redzu kļaju netaisnību. Tad man ir vienalga, kādu amatu ieņem šis cilvēks. Es viņam pasaku visu, ko par viņu domāju. Es nemēģinu locīties. Dažreiz pasapņoju, bet realitātes ietvaros. Pēc būtības esmu darba cilvēks. Es nemāku atpūsties. Mans vaļasprieks jau gadus sešus septiņus ir pirti iešana. Un tas ir arī mans sapnis — uzbūvēt savu pirti, kādu es to iedomājos. Rīgā mums ir savs klubiņš, kurā kopā savākušies kādi 15 pirtsmīļi.

Man ļoti patīk pavasaris, tas brīdis, kad parādās pirmā zāle. Gribētos, lai pavasaris būtu ilgāks. Lai būtu mūžīgs tas laiks, kad pirmais zaļums un pirmais pieneņu dzeltenums top kā viens veselums.

L. Rancāne

Simts gadu sliexnis pārkapts

Līvānos, kādā no individuālajām mājām, šajās dienās uz simts mūža gadiem radu, bērnu un mazbērnu pulcinā atskatās vēl joprojām pietiekami mūdris un žirgts sirmgalvis – JEFIMS CIBUĻONOKS. Sestdien un svētdien viņu apciemoja tuvinieki, pīrdien, istajā dzimšanas dienas datumā – 20. septembrī viņu sveica Līvānu novada domes pārstāvji.

Jefims Cibulonoks uz dzīvi Latvijā no Baltkrievijas pārcēlies piecdesmitajos gados. Abiem ar sievu Aleksandru te piedzima arī viņu trīs meitas – Anna, Diāna, Zoja. Dzimtas koks sakoplojis, un tagad jubilārs var priecāties par sešiem mazbērniem un diviem mazmazbērniem. Taču uzticamā mūžabiedrene pirms diviem gadiem aizgāja aizsaulē, un šis zaudējums veicam vīram stipri sāp. Meita Zoja, kuras paspārnē tēvs dzīvo, atceras, cik stipri skumis, bieži devies uz kapsētu apciemot sievas mūža atdusas vietu un arī

tagad lūdz, lai viņu turp aizved.

Spēka gadi pavadīti Rīgas apkaimē un arī Rīgā. Jefims Cibulonoks strādāja Salaspils Botāniskajā dārzā, kopa puķes un augus, gatavoja stādu kastītes, fasēja sēklas un darīja daudzus citus darbus. Izaudzināja un izprecināja meitas. Anna dzīvo Rīgā, Diāna – Pleskavā. Uz Līvāniem pie meitas Zojas ģimenes tēvs un māte pārcēlās, kad vecuma dēļ kļuva nespēcīgi. Zojai saglabājies daudz gaišu atmiņu par tēvu, ko viņa pastāstīja arī žurnālistiem. Pats jubilārs lielā gadu skaita dēļ dzīvē notikušo un pārdzīvoto reizēm saliek citādā secībā, nekā tas noticis. Zojai visvairāk iespaidies atmiņā tas, ka tēvs bezgala mīlēja puķes. Viņam bija vasarnīca ar labi iekoptu dārziņu, kas slīga ziedos. Tāpat viņš aizrāvās ar augļu kociņu audzēšanu. Mīlējis dabu. Bieži bērņus vedis uz mežu, pie ūdeņiem. Meitas labprāt uzturējās tēva sabiedrībā, ar viņu kopā bijis interesanti. Tēva lielā mīlestība bijušas arī bites. Viņam vienmēr piederējuši vairāki stropi ar bitēm. Tagad bieži vien par tām

runājot un pieminot. Tēvs bijis arī izveicīgs zvejnieks. Uz zveju gājis ar maksšķeri, arī ar tīkliem, ko pinis pats.

Sarunā ar jubilāru īsi pirms viņas simtās dzimšanas dienas sirmas virs smaidot stāstīja, ka nekad mūžā nav ne dzēris, ne smēķējis. Zoja to papildināja, stāstot, ka tēvs, būdams vecvecīnieks, stingri ievēro arī gavēni. Viņš gavē katru trešdienu un piektdienu, kad atturas no gaļas, krējuma un citiem sātiem ēdieniem, bet izvēlas salātus, maizi. Lai būtu drošs, ka gavēnis ievērots, viņš ēdienreizēs bieži vien apjautājas, kāda todien diena. Pirms Lieldienām un Ziemassvētkiem ievērojot pilnīgu gavēni, kad neēd neko. Bieži apmeklējot vecvecīnieku lūgšanu namu.

Tagad šajā mājā mīt divi sirmgalvi. Pa dienu simtgadniekam ar sadzīvi palīdz tikt galā Zoja un māte Taisija Bogdanova, kurai jau arī pāri astoņdesmit gadiem un kam īstenībā šī māja pieder. Jefims Karpovičs, ko saimniece uzrunā cienīgi, pēc

● Īsi pirms simtās jubilejas Jefims Cibulonoks teica, ka ir mierā ar visu, kas mūžā piedzīvots, un ir pateicīgs Dievam par to, kas viņam dots. Foto: M. Rukosujevs

krievu tradīcijām – tēva vārdā, esot labsirdīgs, kluss un kārtīgs cilvēks. Interesējoties par pasauli, pārskatot avīzes. Redze vairs nav tik laba, lai salasītu smalkiem burtiem rakstīto, toties fotoattēli interesējot. Protot sasmidzināt, sarunājot visādas gudras lietas. Arī ar žurnālistiem sirmgalvis dalās savos novērojumos par dzīvi. Tagad visi esot gudri, protot iz-

vairīties no daudziem bērniem, audzinot tikai vienu, divus, bet nevis tā, kā viņa vecāki, kam bijis vesels pulciņš – septiņi gabali. Taču sakari ar Baltkrievijas radiem pārtrūkuši. Vecākie, acimredzot, jau viņšaulē, bet jaunie pa ilgajiem atšķirtības gadiem atsvēsinājušies, nav pazīstami.

L. Rancāne

Preiļu jaunieši izsaka priekšlikumus izklaides organizēšanai

Līdz ar jaunā mācību gada sākumu Preiļu novada domes priekšsēdētājam Jānim Eglītim beidzot izdevās noorganizēt tikšanos ar jauniešiem, lai savstarpējās sarunās noskaidrotu abu pušu viedokļus par izklaides pasākumu rīkošanas iespējām. Vasarā uz sarunu jaunieši neatnāca, taču šoreiz, 14. septembrī, novada kultūras centra otrā stāva zālē bija sapulcējušies vairāk nekā 30 puīši un meitenes, pārsvarā Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 2. vidusskolas un Preiļu 1. pamatskolas audzēkņi. Viņiem līdzī bija atnākuši arī pedagogi. Sarunā piedalījās arī novada kultūras centra speciālisti.

Pašreizējā situācija neapmierina

Ja Preiļu jauniešiem jautātu, kā tad ir ar izklaides iespējām pilsētā, lielākā daļa droši vien teiktu, sak, varētu būt labāk. Ja tā, tad ir jātiek skaidrībā, kas līdz šim nav bijis darīts pareizi, lai turpmāk jauniešus atpūtas iespējas apmierinātu, bet novada domes, kultūras centra un policijas darbiniekiem pēc kārtējās diskotēkas nenāktos bēdīgi secināt, ka pilsētai atkal pāri brāzies huligānu «viesulis», nolaužot kociņus, apgāžot atkritumu konteinerus un izsītot reklāmas stendu stiklus.

Kas jauniešiem nepatīk

Preiļu skolās veiktas aptaujas, jaunieši noskaidrojuši, kas viņu vienaudziem nepatīk. Pirmkārt, tas, ka rudenī un ziemā, kad slēgta parka estrāde, lielākā daļa diskotēku tiek rīkotas Līču kultūras namā. Viņi vēlētos, lai atpūtas sarīkojumi notiktu pilsētā, konkrēti bijušā sadzīves pakalpojumu kombināta zālē. Otrkārt, īsti neapmierina, arī tas, ka diskotēkas tiktu rīkotas kultūras namā. Šīs telpas, lai gan ir glītas un jaukas, vairāk piemērotas koncertu un teātra izrāžu rīkošanai. Treškārt, nav retums, ka diskotēkas apmeklē pamatīgi iereibuši jaunieši, kuru uzvedības dēļ rodas konflikti. Tāpēc nepieciešama stingrāka sabiedrisko kārtību sargājošo instancu kontrole pasākumu laikā. Ceturtkārt, jānodrošina apstākļi, lai tiktu ievēroti novada domes noteikumi, kas liedz nepilngadī-

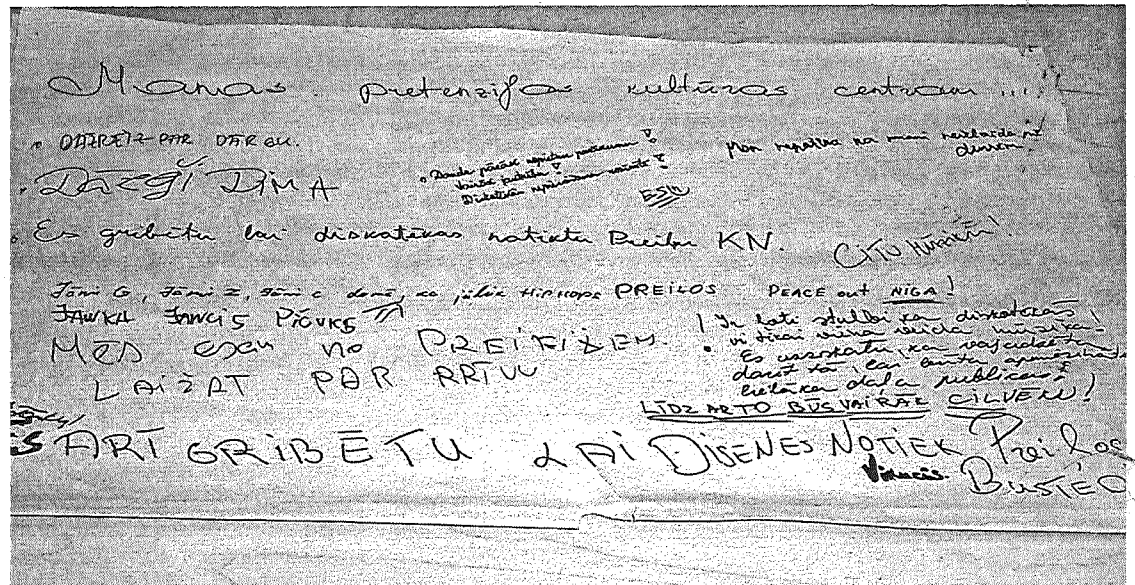
giem jauniešiem (vecumā līdz 16 gadiem) uzturēties sabiedriskās vietās nakts laikā.

Plāno veidot atbalsta grupu

Šogad «Novadnieks» vairākkārt informējis lasītājus par nepatīkamiem starpgadījumiem pēc diskotēkām, kuru izraisītāji ir iereibuši jaunieši. Ar savu nekontrolējamo uzvedību viņi bojā garstāvokli gan pārējiem sarīkojuma dalībniekiem, gan rada nelabvēlīgu iespaidu par jaunatni kopumā, tikšanās laikā apgalvoja sapulcējušies Preiļu skolu pārstāvji.

Sarunas gaitā tika uzklauti arī viedokļi par to, kā atbrīvoties no šīs problēmas – varbūt netaisīti sarīkojuma telpā jauniešus, kuri ierodas ar mugursomām, kurās paslēpts alkohols, varbūt pārbaudīt to saturu (tas gan būtu viņu tiesību aizskārumš), varbūt stingrāku kontroli prasīt no apsargiem?

Problēma nav līdzpaņemtās somas vai žaketes kabatā noslēptā dzēriena pudele, bet gan visatļautība un fakts, ka jaunieši vispār lieto apreibinošos dzērienus, teica kāda skolotāja. Tāpēc ar izpratni tika uzņemta ideja veidot jauniešu vidū atbalsta grupu sarīkojumu drošības jautājumos risināšanai. Skolu sarīkojumos par kārtību rūpējas dežūrklases, kāpēc tādu pieredzi nevarētu izmantot arī diskotēku laikā novadā? Sadarbībā ar organizatoriem – novada kultūras centru – jaunieši paši varētu rūpēties, lai atpūtas vakars noritētu bez pārpratumiem. Kā stimulēt atbalsta grupai varētu būt brīvbiļetes uz sarīkojumiem.

● Uz tikšanos ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Jāni Eglīti un kultūras centra darbiniekiem jaunieši bija atnesuši plakātus, uz kuriem uzrakstīti priekšlikumi, ieteikumi un viedokļi par to, kā rīkoties, lai izklaides iespējas pilsētā būtu daudzveidīgas. Vai uz papīra rakstītais īstenosies, atkarīgs no abu pušu tālākās sadarbības.

Cik bieži turpmāk atpūtīsieties? Un kur?

Atzīstot, ka nepieciešamība pēc kafejnīcas vai bāra diskotēkas laikā nav aktuāla problēma, sarunas dalībnieki centās noskaidrot, kāds būtu optimālais atpūtas sarīkojumu biežums. Jaunieši un kultūras centra darbinieki vienojās, ka diskotēkas tiks rīkotas ik nedēļu piektdienu vakaros. Šis laiks izvēlēts tāpēc, ka daļa skolu jauniešu nedēļas nogalē dodas ārpus pilsētas. Taču, ja tiks gaidīta ierodamies ciemos kāda muzikāla grupa vai ansamblis, būs jāpiemērojas koncertējošo kolektīvu grafikam. Tādos gadījumos sarīkojumi notiks arī sestdienās.

Novada domes un kultūras centra vadība sola atbalstīt jauniešu vēlmi diskotēkām izmantot bijušā sadzīves pakalpojumu kombināta zāli, kas atrodas ēkas trešajā stāvā. Tiesa, darbdiens telpa notiek sporta nodarbības dažādos cīņas veidos, tāpēc zāles grīdu klāj matračī. Vienošanās ar sportotājiem paredz, ka vajadzības gadījumā telpa no matračiem jāat-

brīvo, lai to varētu izmantot arī dejojot gribētāji. Domes vadītājs izteica cerību, ka šajā jautājumā konfliktsituācijas neradīsies. Līču kultūras nama zāle diskotēkām tiks izmantota reizi mēnesī.

Grib kvalitatīvu mūziku...

Diskotēku laikā galvenais ir laba mūzika. Šajā ziņā visi bija vienprātīgi. Jaunieši, kas bija atnākuši uz tikšanos, gan atzina, ka viņu vēlmes ne vienmēr tiek izpildītas. Pārsvarā didžeji «liek» mūziku, kas tik viņiem pašiem, un tā ir samērā vienveidīga. Daudzi vēlas, lai didžeji nebūtu tikai mūzikas «automāti», bet kontaktētos ar publiku, sniegtu komentārus.

Arī kultūras centra speciālisti atzina, ka ir informēti par šo problēmu. Tāpēc ir pienācis laiks rīkot didžeju konkursu, kas ļautu pārliecināties par diskotēku programmu labu kvalitāti. Konkurss un skates bija ierasta lieta pirms gadiem divdesmit, kad no piešķirtā tarifācijas līmeņa bija atkarīgs tas, kādas publikas lokā

un cik plašā teritorijā kāds ansamblis vai didžejs drīkst uzstāties.

...un savas telpas

Jauniešu izvēlētas telpas diskotēkām sadzīves pakalpojumu nama trešajā stāvā nav funkcionālas un arī zāles akustika ir neatbilstoša mūziķu prasībām. Tomēr tas nav vienīgais iemesls, kādēļ tikšanās laikā izskanēja doma, ka pilsētā nepieciešams atsevišķs disko-klubs. Mums vajag SAVAS telpas, kuras varēsime iekārtot pēc sava prāta un vēlmēm, kur jutīsimies kā saimnieki, teica skolu jaunieši. Novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis solīja šo vēlmi apspriest ar deputātiem. Šogad šim mērķim pašvaldības budžetā nauda nav ielānota, nav arī brīvu telpu. Taču nākamgad ideju varētu realizēt. Kā potenciāla disko-kluba atrašanās vieta tiek minēts bijušā sadzīves pakalpojumu nama pirmās stāvs.

Tiek lēsts, ka kluba ierīkošanai būtu nepieciešami 30 – 40 tūkstoši latu.

L. Kirillova

INFORMĀCIJA

Skola, kurā audzēkņu skaits palielinās

Balles atbilstoša vecumam

Jaunsilavas pamatskolā viens no jaunā mācību gada pirmajiem notikumiem bija dzejas diena, kas šogad aizritēja savādāk nekā agrāk. Katras klases skolēni bija sagatavojuši savu uzvedumu, uzstāšanās personāžiem atbilstošos tērpos.

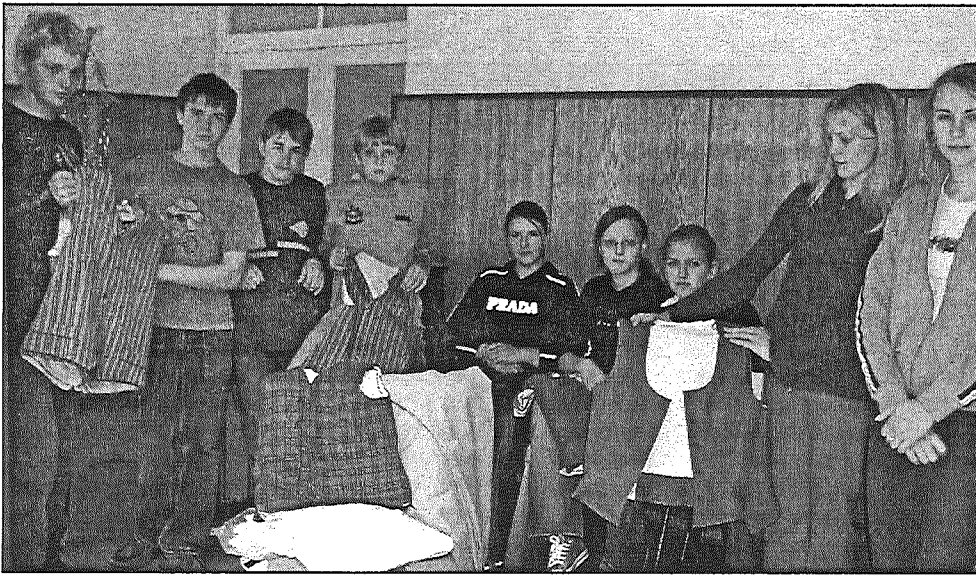
Tāgad skolā sākusies gatavošanās 15. gadskārtai, kas aprīt kopš skolas ēkas uzcelšanas. Jaunajā skolā mācības sākās 1989. gada 14. oktobrī. Šis datums noteikts arī par svētku dienu. 15 gadi ir «pamitnieku» vecums, tāpēc arī svētkos būs tādā pat stilā. Bez oficiāliem ielūgumiem, bet ar paziņojumu laikrakstā absolventiem, teica skolas direktore Janīna Usāre. Sagaidot šo notikumu, katrā klasē, kā arī skolotāju un tehnisko darbinieku kolektīvi veidoja ziedu kompozīcijas. Pērn rudenī vietējie iedzīvotāji un skolas ciemiņi priecājās par krāsainajiem ziedu paklājiem, kas bija izlikti pie skolas, bet šogad atvasaras puķes sakārtotas uz kokiem, ko izmanto siena žāvēšanai. Pa vienam šādam ziedu zārdam velēts katrā no iepriekšējo gadu absolventu klasēm. Puķu kārtojumi pie Jaunsilavas pamatskolas visā savā krāšņumā aplūkojami pašlaik.

Palielinās bērnu skaits

Jaunsilavas pamatskola ir viena no tām retajām, kurās šajā mācību gadā skolēnu skaits nevis sarucis, bet palielinājies. Pagājušajā gadā skolā mācījās 122, bet šogad jau 130 skolēni. Palielinājums noticis uz jaunpienācēju rēķina. Šo skolu saviem bērniem izvēlējušies vecāki no Līvāniem, no Jēkabpils rajona, pat no Rīgas. Šī izvēle tiek pamatota ar to, ka lauku skolās ir mazākas klases, kas bērniem nerada stresu un pārslogdi kā pilsētu skolās. Bērni pa skolas laiku apmetas dzīvot pie vecvecākiem, pie radiem.

Audzēkņu daudzums pieaudzis arī pirmsskolas grupās. Sakarā ar to, ka Līvānu pirmsskolas izglītības iestādē visiem gribētājiem vietu nepietiek, Jaunsilavas pamatskolā iekārtotās bērnu audzināšanas grupas apmeklē arī mazuļi no novada centra.

Līdz ar to šogad Jaunsilavas pamatskolā atvērtas jau trīs grupas, kuras apmeklē 45 bērni. Salīdzinot ar pagājušo gadu, bērnu skaits palielinājies par desmit. Izveidotas atsevišķas grupas piecus, sešus un 1,5 līdz 5 gadus veciem bērniem. Šo

● Jaunsilavas pamatskolas 7. – 9. klašu deju kolektīva pārstāvji pirmo reizi rokās tur skolā saņemtus jaunus tērpus – svītrīnās, rūtainās un zaļās vestes, baltās blūzes un kreklus, pelēkas krāsas bikses.

grupu nāktos dalīt divās daļās, tāpat kā tas šogad izdarīts ar piecgadīgajiem un sešgadīgajiem, taču pagaidām tas nav īstenojams līdzekļu trūkuma dēļ.

Skolā ir radīti apstākļi, lai bērni varētu pārnākt. Tā ir skolas pretimnākšana bērnu ģimenēm. Situācijas ir dažādas, stāstīja direktore. Ja māte darba režīms ir tāds, ka jāstrādā vēl vakaros vai naktīs maiņās, bērns var nakti pavadīt skolā, kur ir piešķirtas un aprūpētas. Tas attiecas gan uz pirmsskolas izglītības grupām, gan arī uz skolas vecuma bērniem. Daži bērni skolā pavadījuši pat sestdienas un svētdienas, jo māte šajā laikā jāstrādā. Ko tāda gadījumā dara tēvi vai vecmammās? Uz šo jautājumu direktore atbildēja, ka vienā otrā mājā apstākļi ir tādi, ka bērnam ieteicamāk palikt skolā nekā šo cilvēku sabiedrībā. Dažiem bērniem skolā ir nācies dzīvot pat mēnešiem ilgi.

Novada dome apmaksā aukliņu darbu, kuru uzraudzībā bērni paliek pa nakti. Internāts skolā pirms pāris gadiem tika slēgts, jo autobusu satiksme bērnu nokļūšanai uz skolu ir pietiekami ērta. Taču radās vajadzība bērniem skolā palikt pa nakti vecāku darba režīma dēļ, tāpēc skola piedāvāja šādu iespēju. Ja ir vajadzība, auklītes izmazgā arī bērnu drēbītes. Tie ir mūsu nākamo audzēkņu vecāki, un skola ir priecīga, ja viņiem var izrādīt šādu pretimnākšanu, atzina direktore.

Vecāki var pelnīt ar mierīgu sirdi, neuztraucoties par bērniem. Tās nozīmē, ka ģimenei būs naudiņa, lai skolēnu palaistu ekskursijā, lai sagādātu mācību piederumus, un arī skolotājam tādā gadījumā būs vieglāk strādāt ar klasi, viņa pamatoja skolas attieksmi.

● 2. klases skolēni izrādīja ļoti nopietnu attieksmi pret svarīgo pienākumu – sakārtot no mājām atnestos ziedus skaistā kompozīcijā uz zārda. Zālē gulēja no siena veidots astonkājais. Foto: M. Rukosujevs

Skola iztiek bez kafējnīcas

Jaunsilavas pamatskolā nav bufetes vai kafējnīcas. Visi skolēni ēd skolas virtuvē gatavotas siltas pusdienas. Esam dzirdējuši, ka daži laba prestiža Rīgas skola pēc vecāku pieprasījuma atteikusies no kafējnīcām, stāstīja direktore. Jaunsilavas pamatskolas skolēniem ir iespēja skolā paēst arī brokastis. Kā rāda novērojumi septembrī, liela daļa no skolēniem patiešām pēc pirmās stundas labprāt ēduši brokastis, kam mājās rīta agrumā vai nu nav pieticis laika, vai arī organisms vēl nav bijis pamodies. Daudzi ēd arī launagu.

Turpinās darbs ar projektiem

Skola arī šajā mācību gadā turpina darbu projekta «Comenius» ietvaros. Tās saistīts ar tautas mantojuma saglabāšanu. Projektā darbojas 1. – 4. klašu skolēni. Pagājušajā mācību gadā viņi rīkoja gadsimta ieražu svētkus, aprakstīja un filmēja tos, sūtīja kartes un vēstules saviem projekta partneriem uz dažādām

valstīm. Starptautiskā projekta turpināšanai arī šogad piešķirti līdzekļi.

Jaunsilavas pamatskola nupat saņēmusi arī jaunus tautas tērpus deju kolektīvam. Līdzekļus – divus ar pusi tūkstošus latu — to izgatavošanai skola ieguva ar projekta starptautiskā projekta direktore. Projekts tapa direktore Bronkas vadībā un tika iesniegts Latgales attīstības programmai. Skola veica cenu aptauju, lai noskaidrotu, kurā uzņēmumā tērpus izdevīgāk darināt. Tautiskais apģērbs diviem deju kolektīviem – astonpadsmit deju kolektīvu pāriem — šūdināts Rīgā, apavi tapuši Rēzeknē. Vēl jāsgādā saktas. Skola nopietni gatavojas vasarā paredzētajiem Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Iepriekšējās reizēs skolas deju kolektīvi veiksmīgi izturējuši atlases kārtas skatēs un tikuši līdz noslēguma koncertam Rīgā. Arī pašlaik skolā darbojas trīs deju kolektīvi, ko vada Andrejs Usārs, Vija Māsane un Aija Skarbiniece.

L. Rancāne

PAŠVALDĪBĀS

Aglonas pagastā

■ SAKĀRTO ĪPAŠUMUS. Kārtējā pagasta padomes sēdē izskatīti vairāku pašvaldības iedzīvotāju iesniegumi, kuros lūgts izsniegt būvatļaujas dzīvojamajām mājām, pirtīm, kā arī dažādu saimniecības ēku celtniecībai. Sakarā ar to, ka iedzīvotāji vēlas sakārtot dokumentāciju savu īpašumu ierakstīšanai zemesgrāmatā, tiek legalizētas iepriekš uzbūvētās ēkas. Vairākos gadījumos dotas atļaujas veco būvju nojaukšanai.

■ VIDUSSKOLAS ĒDINĀŠANAS BLOKS JAU STRĀDĀ. Pašvaldības deputāti apstiprinājuši Aglonas vidusskolas jaunā ēdināšanas bloka ekspluatācijā nodošanas aktu. Virtuve un ēdnīca atbilst visstingrākajām sanitāro dienestu prasībām un jau darbojas. Kā «Novadnieks» uzzināja pagasta padomē, pašvaldībai šie remontdarbi izmaksāja 88 697 latus.

■ NOSLĒDZA LĪGUMU PAR SKOLĒNU PĀRVADĀŠANU. Pašvaldība ir noslēgusi līgumu ar Jēkabpils autobusu parku par bērnu pārvadāšanu uz skolu tajos maršrutos, kur šo darbu neveic pagasta autobuss. Ar Jēkabpils autobusu parka autobusiem uz skolu Aglonā brauc vairāk nekā 40 audzēkņi. Pagasta padome no pašvaldības budžeta līdzekļiem viņiem sedz maksu par brīvbilietēm.

■ RISINA ZEMES JAUTĀJUMUS. Kārtējā pagasta padomes sēdē izskatīti 27 iesniegumi par zemes īpašumiem. Piešķirtas zemes lietošanas tiesības, represētajām personām dota nodokļu atlaide 50% apmērā, nokārtoti zemes lietošanas tiesību pārejas jautājumi citām personām, sadalīti koplietošanā esošie zemes gabali, kā arī apmierināti pagasta centra iedzīvotāju iesniegumi par zemes piešķiršanu mazdārziņu vajadzībām.

■ PIEŠKIR PABALSTUS UN BRĪVPUSDIENAS. 630 latu apmērā piešķirti dažādi sociālie pabalsti. No sociālajām vajadzībām atlicinātajiem līdzekļiem tiek maksāts gadījumos, kad kāds no pagasta iedzīvotājiem nomiris, piedzimis, kā arī sumināti jubilāri. Sociālos pabalstus piešķir arī dažādos ārkārtas gadījumos.

138 latu apmērā piešķirti līdzekļi 26 pašvaldības bērnu ēdināšanai. Brīvpusdienas saņem pārsvarā bērni no trūcīgām ģimenēm, kā arī daudz bērnu ģimeņu atvases, kas mācās pašvaldības skolās.

■ ATĻAUJ VEIKT INDIVIDUĀLO DARBU. Kādai personai pašvaldības deputāti izsniegušā atļauju turpmākos piecus gadus veikt individuālo darbu – izstrādāt projektus, veikt tulkotāņu pakalpojumus, kā arī sniegt konsultācijas uzņēmējdarbībā.

■ CER UZ VEIKSMI PROJEKTĀ. Pagasta padomes plānošanas speciālisti sagatavojuši projektu «Udensapgādes sistēmas uzlabošana Aglonas ciematā», kas tiks iesniegts Vides investīciju un Vides aizsardzības fonda programmā. Aglonieši projekta izstrādē ir ieguldījuši lielu darbu un cer uz Eiropas Savienības fondu atbalstu tā realizācijai.

Vārkavas pagastā

■ GATAVOJAS APKURES SEZONAI. Septembris vēl ir silts un saulains, taču pašvaldības iestādes jau gatavojas apkures sezonai. Kā informēja pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars, Vārkavas pagastā tiek izmantots tikai videi draudzīgs kurināmais – malka. Lai gan malkas cena ir 6,50 latus par kubikmetru, piedāvājums nav liels. Pašvaldība laikus bija izziņojusi par malkas iepirkšanu, pašlaik jau ir sagādāta vairāk nekā puse no nepieciešamā kurināmā. Ir vienošanās ar piegādātājiem arī par pārējā kurināmā daudzuma iepirkšanu apkures sezonas laikā.

Lielākais kurināmā patērētājs ir Vārkavas pamatskola. Tur sezonā strādā arī vairāki kurinātāji. Pagastā kopumā ziemā tiek nodarbināti seši kurinātāji. Pašlaik viņi gatavojas kārtējai zināšanu pārbaudei. Kursu apmaksā tiek nodrošināta no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

■ EIROPAS SAVIENĪBAS PRASĪBAS LIKUŠAS SASPAROTIES. Pašvaldības zemnieki jau tikuši galā ar labības pļauju, pašlaik rok kartupeļus, ar zemi un sēj ziemākus. Iespējas saņemt Eiropas Savienības līdzekļus zemniekiem likušas sasparoties. Pagasta padomes priekšsēdētājs teic, ka kopējā lauku ainava pamazām mainās, parādās arvien vairāk sakoptu tīrumu un pļavu.

SAKOPTĪBAS SKATE

Preiļu rajons šogad ir vienīgais valstī, kur konkursā «Latvijas sakārtotākā pilsēta 2004» piedalās divas pilsētas – Preiļi un Līvāni. Tās startē rajona pilsētu un pilsētu virs 10 000 iedzīvotāju konkurencē. Konkursa rīkotāja ir Latvijas Pilsētu savienība sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību, Vides ministriju, Satiksmes ministriju un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju. Skates noslēgums paredzēts 22. oktobrī Madonā, kas bija pērnā gada sakārtotākā pilsēta Latvijā.

16.septembrī skates vērtēšanas komisija apmeklēja Līvānus un Preiļus. Pašvaldību iestādes un komunālie dienesti bija pamatīgi centušies, lai vērtētājiem (pagājušā gada uzvarētājiem madoniešiem un ministriju pārstāvjiem) atklātos no glītākās, sakoptākās un cerīgākās puses.

Latvijas sakārtotāko pilsētu skatē piedalās Preiļi un Līvāni

Līvāni ieraudzīti citā gaismā

Līvānos komisija ieradās 16.septembrī plkst. 9.00, pie pilsētas robežas to sagaidīja pašvaldības vadība, Līvānu novada kultūras centra kapela un folkloras kopa «Turki», kas atbraucējus cienāja ar «turku» pupām, par atmiņu dāvinot miniatūras salmu cepurītes, bet Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājam Andrim Jaunsleimim tika nosūtīta īpaša dāvana – rakstaini dūraiņi.

Tālāk komisija devās uz Līvānu novada domi, kur viesiem tika piedāvāta neliela pašvaldības prezentācija – vispusīgs ieskats domes darba organizācijā un struktūrā, tās iestāžu un uzņēmumu darbā, kā arī plānotajos un realizētajos projektos, kas saistīti ar finansu piesaisti pašvaldībai.

Vērtētāji iepazinās ar sociālās aprūpes nodaļas un tūrisma informācijas un biznesa atbalsta centra darbību. Dienas gaitā tika apmeklēta J.Graubiņa Līvānu mūzikas skola, pirmsskolas izglītības iestāde «Rūķīši», konsultatīvais centrs «Paspārne», «Žēlsirdības centra» zupas virtuve, pilsētas parks, valsts iestāde - a/s «Latvijas valsts meži», viens no sakoptākajiem individuālo māju rajoniem Parka un Liepu ielā. Ar interesi viesi iepazīja fon-

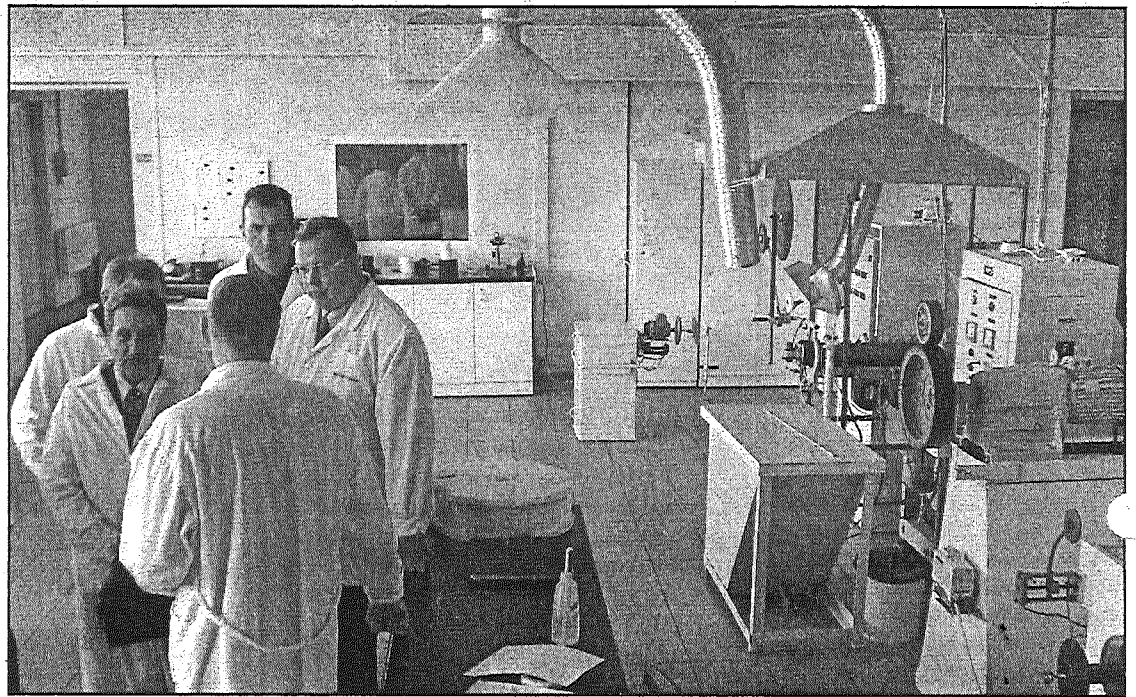
da «Baltā māja» darbību un aplūkoja topošās bērnu un jauniešu centra telpas Rīgas ielā 110, kur patlaban notiek remonts.

Izglītības darba organizācijā ieskatu sniedza Līvānu 1. vidusskolas direktore M.Dz. Kručiņa, vērtētāji iepazinās ar moderno ķīmijas kabinetu un izremontēto informātikas klasi, kā arī citām mācību telpām.

Komisijas laika limits bija ļoti ierobežots, jo tajā pašā dienā bija paredzēts apmeklēt arī Preiļus, taču Līvānu novada centrālā bibliotēka piesaistīja īpašu vērtētāju uzmanību ar savu dinamisko attīstību un telpu iekārtojumu. Apmeklēta tika arī Līvānu slimnīcas uzņemšanas nodaļa, rentgena un ultrasonogrāfijas kabinets, kur atrodas jaunākā slimnīcas medicīniskā aparatūra.

Komisijai bija unikāla iespēja iepazīties ar optiskās šķiedras ražošanas uzņēmumu SIA «Anda Optec», pavērot ražošanas procesu uzņēmumā, kurš šobrīd dod darbu jau 60 cilvēkiem. Noslēgumā tika apmeklēts Latgales mākslas un amatniecības centrs, kur komisijas locekļi izmēģināja roku aušanā kopā ar studijas «Dubna» audējām, aplūkoja izstādi.

Pēc pilsētas apmeklējuma

● Skates komisija iepazīstas ar SIA «Anda Optec» ražotni. Foto: J.Daugavietis

komisijas locekļi atzina, ka Līvānos pavadītā diena pilnībā lauzusi daudzu apziņā esošo stereotipu par Līvāniem kā depresīvu, bezdarba māktu mazpilsētu, kurai raksturīgs rūpniecības apsūkums. Daudzi Līvānus teicās esam ieraudzījuši pavisam citā gaismā, kas pilnībā mainījusi priekšstatu par pašvaldību. Atzīnīgi tika vērtēta iespēja aplūkot

ne tikai esošo, jau pabeigto, bet arī, piemēram, jauniešu centru remontējamās telpas, kas liecina, ka pilsētā notiek attīstība.

Komisiju interesēja, kā tiek organizēts darbs visa novada mērogā, bija daudz jautājumu, kas skāra komunālo saimniecību un apkures nodrošināšanu, vērtētāji atzina, ka Līvānu pašvaldībā ir viens no zemākajiem pakalpojumu

tarifiem, salīdzinot ar citām pilsētām.

Tika uzteikta arī pašvaldības iniciatīva daudzu jautājumu risināšanā, piemēram, atbalstot jaunās ģimenes, kurām pašvaldība piešķir atsevišķus dzīvokļus labiekārtotā smājās.

G.Kraukle

Preiļi rādīja sasniegto un stāstīja par nākotni

Komisija no novada domes ēkas pa Raiņa bulvāri devās uz novada kultūras centru, kur notika pašvaldības prezentācija. Pie kultūras nama viesus sagaidīja grāfs Borhs, Baltā dāma un citi vēsturiski tēli. Lietus un lielā vēja dēļ sagaidīšanu gan nācās pārcelt uz kultūras nama vestibulu. Novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis, viņa vietnieks Vladimirs Ivanovs pastāstīja par pilsētas šodien un attīstības idejām nākotnē, iepazīstināja ar īstermiņa un ilgtermiņa plāniem infrastruktūras, ekonomikas attīstībā un pilnveidošanā. Īpaši tika uzsvērtas iespējas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas sakārtošanā, apjomīgā siltumapgādes sistēmu rekonstrukcija, kas pamazām tuvojas noslēgumam. Preiļi ir viena no tām Latgales pilsētām, kur ir vieni no zemākajiem siltuma tarifiem, kas pēdējo gadu laikā palikuši nemainīgi, pateicoties dabas gāzes un koksnes šķeldas veiksmīgai izmantošanai apkurē. Preiļieši dalījās arī pieredzē par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu pilsētā un novadā, kur veiksmīgi tiek ieviesta atkritumu šķirošana, kā arī par tuvuajiem plāniem sadarbībā ar «Jēk-

abpils autobusu parku» pilsētas centrā uzbūvēt jaunu un modernu autoostu.

Komisijas locekļiem bija daudz jautājumu gan par novada domes sociālā dienesta darbu kopumā, gan zupas virtuves uzturēšanu, gan veiksmīgo sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām.

Pēc pašvaldības prezentācijas skates vērtēšanas komisijai tika dota iespēja aplūkot, cik sakārtota tad ir mūsu pilsēta. Apskates maršrutā bija iekļauts ainavu parks un estrāde, šī gada pavasarī iesvētītie jaunie kapi, Preiļu Valsts ģimnāzija un Nevalstisko organizāciju atbalsta centrs.

Ar lielu interesi Preiļus pētīja ne tikai skates komisijā iekļauto ministriju pārstāvji, bet arī pagājušā gada konkursa uzvarētāji – madonieši. Madonas pilsētas mērs un vienlaikus arī Madonas rajona padomes priekšsēdētājs Andrejs Ceļapīters ir šī gada sakārtotāko pilsētu skates komisijas priekšsēdētājs. «Novadniekam» viņš pastāstīja arī par Līvānos gūtajiem iespaidiem:

— Pārliecinājāties, ka Līvānos pēdējos gados jūtam liels «uzrāviens». To, protams, nevar pamānīt, desmit minūtēs izbraucot

● Konkursa «Sakārtotākā Latvijas pilsēta 2004» vērtēšanas komisija savu iepazīšanos ar Preiļiem sāka Raiņa bulvārī. Foto: M.Rukosujevs

cauri pilsētai. Taču pēc iepazīšanās ar pilsētu pārliecinājāties, ka iespaids par depresīvajiem un bezdarba nomocītajiem Līvāniem ir maldīgs.

Madona pērn bija skates uzvarētāja pilsētu grupā no pieciem līdz desmit tūkstošiem iedzīvotāju. Šogad Madonas domes nodaļu vadītāji un pašvaldības uzņēmumu speciālisti izmanto izdevību skates laikā gūt pieredzi, apmeklējot šī gada konkursantus. Gūs-

tam ļoti daudz labu un vērtīgu ideju, kā arī varam pārliecināties, ka tas, ko esam pie sevis paveikuši, izdarīts pareizi un pat labāk. Tomēr vērtēšanas procesā varam pasmelties arī ko jaunu. Man liekas, ka tā ir viena no mums piešķirtās pagājušā gada balvas galvenajām sastāvdaļām – pieredze.

Madona pērn balvā no Satiksmes ministrijas ceļu fonda saņēma 10 000 latu, saņēmām arī jaunu datortechniku, vērtīgu kom-

pjūterprogrammu. Arī šī gada sakārtotākajai pilsētai tiks piešķirtas vērtīgas balvas.

Uzvarēt ir ļoti patīkami un vajag uz to tiekties. Tomēr ir vēl kāda svarīga lieta – konkurss mobilizē. Par to mēs paši pērn pārliecinājāties, jo konkursā bijām piedalījušies jau iepriekšējās reizes. Strādājām mērķtiecīgi, kamēr uzvarējām. To novēlu arī Preiļiem un Līvāniem.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Seminārs par projektu iesniegšanu

27. septembrī pulksten 11.00 Preiļu rajona padomes zālē Valsts Reģionu attīstības aģentūra un Preiļu rajona padome organizē semināru par projektu iesniegšanu aģentūrā grantu shēmai. Uzņēmēji saņems informāciju par atbalstu ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās un procentu likmju subsīdijām. Plānota projektu pieteikumu viedlapu izskatīšana, tiks izskaidrota pielikumos ietvertā informācija. Speciālisti atbildēs uz jautājumiem, kas skar projektu pieteikumu sagatavošanu.

L.Kirillova

Indeksācijas rezultātā no 1.oktobra pensijas palielināsies vidēji par 6,14 latiem

Labklājības ministre Dagnija Staķe parakstījusi rīkojumu, kas paredz, ka atbilstoši likumam par valsts pensijām šogad 1.oktobrī vecuma pensijas tiks indeksētas, ņemot vērā patēriņa cenu (inflācijas) indeksu un vidējo iemaksu algas reālo pieaugumu un paaugstināsies vidēji par 6,14 latiem. Indeksācijai no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta (sociālā budžeta) šim gadam nepieciešami gandrīz 10,9 milj. latu.

Pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras datiem (VSAA) valsts pensijas, kas nepārsniedz trīskāršu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru (105 latus), saņem aptuveni 559 tūkstoši pensionāru, ar vidējo pensijas apmēru - Ls 61,95. Šīs pensijas indeksācijas rezultātā paaugstināsies vidēji par Ls 6,28.

Savukārt pensijas, kuru apmērs pārsniedz 105 latus, bet nav lielākas par pieckāršu sociālā nodrošinājuma pabalstu (175 lati), saņem aptuveni 26 tūkstoši pensionāru ar vidējo pensijas apmēru - Ls 132. Šīs pensijas indeksācijas rezultātā paaugstināsies vidēji par Ls 4,74.

Indeksācija ir paredzēta, lai kompensētu pensionāru pirktspējas samazināšanos inflācijas dēļ un nodrošinātu mazāko pensiju reālo pieaugumu. Labklājības ministrijas speciālisti uzsver, ka indeksācija nav atkarīga tikai no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta izpildes, bet gan lielākoties no valsts kopējās ekonomiskās attīstības.

Atgādinām, ka sākot ar 2004. gadu pensiju indeksācija notiek divas reizes gadā - 1. aprīlī un 1. oktobrī. Pavasarī indeksācija noteikta, ņemot vērā tikai patēriņa cenu izmaiņas, bet rudenī - patēriņa cenu pieaugumu un 50% no sociālās apdrošināšanas iemaksu algas summas reālā pieauguma valstī. Apdrošināšanas iemaksu alga ir tā alga, no kuras valstī tiek veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Šī gada 1.aprīlī pensijas indeksācijas rezultātā tika paaugstinātas vidēji par 2,45 latiem.

Par pensiju un atlīdzību indeksāciju

Saskaņā ar likuma «Par valsts pensijām» Pārejas noteikumu 15.punktu, 2002.gada 16.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.304 «Valsts pensiju, atlīdzības par darbspēju un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēra pārskatīšanas kārtība» un Labklājības ministrijas 2004.gada 14.septembra rīkojumu Nr.119 «Par indeksu noteikšanu valsts pensiju un atlīdzību indeksācijai» no 2004.gada 1.oktobra:

— ar indeksu 1,1015 tiek palielinātas līdz 2004.gada oktobrim piešķirtās un pārrēķinātās pensijas, kuru apmērs ir līdz Ls 105 (ieskaitot).

— ar indeksu 1,0359 tiek palielinātas līdz 2004.gada oktobrim piešķirtās un pārrēķinātās pensijas, kuru apmērs ir robežās Ls 105,01 - Ls 175 (ieskaitot).

— ar indeksu 1,0775 tiek palielinātas atlīdzības, neatkarīgi no to apmēra.

Netiek indeksētas:

pensijas, kuru apmērs pārsniedz Ls 175.

Piemēri:

— Saņemamais vecuma pensijas apmērs 2004.gada septembrī ir Ls 65,23 mēnesī.

No 2004.gada 1.oktobra pensijas apmērs būs sekojošs:
Ls 65,23 x 1,1015 = Ls 71,85 mēnesī.

— Saņemamais vecuma pensijas apmērs 2004.gada septembrī ir Ls 106,21 mēnesī.

No 2004.gada 1.oktobra pensijas apmērs būs sekojošs:
Ls 106,21 x 1,0359 = Ls 110,02 mēnesī.

— Saņemamais atlīdzības apmērs 2004. gada septembrī ir Ls 36,25 mēnesī.

No 2004.gada 1. oktobra atlīdzības apmērs būs sekojošs:
Ls 36,25 x 1,0775 = Ls 39,06 mēnesī.

Uzaicina ciemos uz Franciju

Preiļu mūzikas skolas pūtēju orķestris un kolektīvs saņēmis ielūgumu uz koncertturneju Francijā.

Ielūgums paredzēts 35 cilvēkiem. Koncerti notiks četros reģionos, ieskaitot Parīzi. Tie paredzēti nākošajā gadā no 15. līdz 30. aprīlim. Pienā-

cis laiks Franciju parādīt arī mūsu audzēkņiem, «Novadniekam» teica Preiļu mūzikas skolas direktors Alberts Vucāns. Iepriekšējos gados uz šo valsti devušies tikai pieaugušie, kas dzied skolotāju kora sastāvā.

Pūtēju orķestri francūži «nolūkoja» pērnā gada vasarā sava apmeklējuma laikā Prei-

ļos. Orķestra uzstāšanās papildinās arī individuālie jauno mūziķu numuri. Pūtēju orķestri spēlēja 20 dalībnieki, bet pārējo izvēle, kas dosies šajā koncertceļojumā, notiks atkarībā no viņu sekmēm, spējām un centības.

Koncertturnejai tiek gatavota speciāla programma. Pūtēju orķestris tās apgūšanai

veltīja laiku pat vasarā, katru nedēļu divas reizes sanākot uz mēģinājumiem.

Alberts Vucāns jau laikus uzsācis sponsoru meklēšanu, kas audzēkņu vecākiem palīdzēs apmaksāt ceļa izdevumus.

L. Rancāne

MUMS RAKSTA

Mācāmiem veidot skaistu un sakoptu lauku sētu

Iestājoties visskaistākajam gadalaikam - rudenim, - mums, Līvānu novada Rožupes pagasta pensionāru apvienības dalībniekiem, radās doma apskatīt un papriecāties par sakoptām lauku sētām un pagalmiem.

Mums ir izveidojušās ciešas saites ar Rēzeknes rajona Nautrēnu pagasta radošo kopu «Riekšava». Augstā piedalījāmies akcijā «Latgales puķudārzu sasaukšanās». Radošās kopas «Riekšava» vadītāja Ieva Trimalniece apmeklēja Svetlanas Grīgas un Zitas Zusānes puķu dārzus. Jā, mūsu pagastā ir ļoti skaisti un sakopti dārzi, tāpēc mums tikai jāuzdrošinās tos parādīt

ciemim. Esam pārliecinājušies, ka tikai no mums pašiem atkarīgs, kādu vidi sev apkārt veidosim, vai tajā ziedēs puķes, vai zels nātres.

Tagad, kad esam vērojuši un mājīgušies iepazīt dārza augus dažādos gadalaikos, vēlējamies apmeklēt draugus Nautrēnu pagastā. Braucām uz zemnieku saimniecību «Gunda Z» un SIA «Latgales dārzi» pie Dainas Zvejsalniecības un Veltas Drules, lai stāstītu par savu pieredzi un smeltos jaunas idejas savu dārzu veidošanā.

Tā 12. septembrī apmeklējām radošo kopu «Riekšava», Rogovkas sporta hallē klausījāmies selekcionāra Valen-

tīna Protizāna stāstījumu par gladiolu, irisu, tulpu un citu puķu audzēšanu, kopšanu un slimībām. Selekcionārs ir izveidojis 11 jaunas gladiolu šķirnes, piemēram, 'Rudens vārti', 'Veltījums mātei', 'Rozes asara' un citas.

Aplūkojām dārznieces Dainas Zvejsalniecības dārzu un pagalmu, kas iekārtots 2001. gadā. Puķu šķirnes tur ir skaitāmas simtos. Mums tika piedāvāta iespēja stādus arī iegādāties, tagad rēzekniešu ziedi papildinās puķu dobes Rožupē. Apmeklējām Veltas Drules stādaudzētavu.

Turpmāk kopā ar radošās kopas «Riekšava» dalībniecēm esam iecerējuši ek-

skursijas uz Kalsnavu, kur darbojas čiekuru kalte. Gribam zināt, kā audzēt bērzu siltumnicā, un kāpēc tā dara? Un kāpēc Latgales egles ir guvušas visaugstāko novērtējumu Eiropā? Būs brauciens arī uz Latvijas puķu draugu saietu.

Dienas noslēgumā, kad ekskursija bija gandrīz galā, klausījāmies folkloras pētnieces un dziednieces Benediktas Mežales lekciju «Cilvēks un daba».

T.Skrebele,
Līvānu novada Rožupes
pensionāru apvienības
vadītāja

Jāgatavo sertificēta sēkla

Ikviena zemes kopējs cenšas iegūt augstāku ražu, tāpēc vēlas visu izdarīt atbilstoši agrotehniskajām prasībām. Kaut gan optimālie ziemāju sējas termiņi jau tuvojas beigām, iesaku padomāt par sertificētas sēklas šķirnes izvēli.

Uzsākot sēklas ražošanu, jāņem vērā šķirņu saimnieciskās īpašības, graudu pircēju prasības un savas iespējas: tehnikas un kalšu saimniecības nodrošinājums, kā arī augsnes mehāniskais sastāvs.

Šogad, veicot lauku apskates Preiļu rajona sēklaudzēšanas saimniecībās, konstatēts, ka pārsvarā rajonā tiek audzēti ziemas kvieši - 'Garmoniņa' un 'Zentos', kā arī rudzi 'Kaupo' un 'Duoniā'. Rudzu sējumos problēmas rada augu inficēšanās ar melnajiem graudiem. Inficēto augu skaits bāzes sējumos nedrīkst pārsniegt 15, bet sertificētas kategorijas sējumos - 20 augu uz 100 kvadrātmetriem.

No šī gada ziemāju sēklai, pamatojoties uz dzīvotspējas rādītājiem, tiek izsniegts «Pagaidu sēklu sertifikāts», kura derīguma termiņš ir līdz sēklu dīgtspējas pārbaudes pilnai pabeigšanai. Pēc tam tiek izsniegts jauns dokuments, ar kuru anulē pagaidu sertifikātu. Tāpēc ziemāju sēkla sertifikācijai jāgatavo pēc iespējas ātrāk.

Sēklaudzētājiem regulāri jāveic ieraksti lauku vēstures grāmatā, kā to nosaka Sēklu aprites likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts. Katrā sēklaudzēšanas saimniecībā jābūt sēklu uzskaites žurnālam, kurā jāapkopo dati par katras sēklu partijas izmantošanu. Nedrīkst aizmirst arī par licences līgumiem ar šķirņu uzturētāju vai pilnvaroto pārstāvi. Tie ir galvenie dokumenti, kas nepieciešami, lai varētu nākošajā gadā pieteikt sējumu lauku apskatēm, nodarboties ar sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību.

Katru gadu sēklaudzētāji līdz 15. maijam (par sagatavoto vasarāju) un līdz 15. oktobrim (par sagatavoto ziemāju sēklu) iesniedz pārskatus Valsts augu aizsardzības dienestā. Par ar sertificētu sēklu apsētajām platībām - attiecīgi līdz 15. jūnijam un 15. novembrim.

Bioloģiskās lauksaimniecības sēklaudzētāji katru gadu Valsts augu aizsardzības dienestā sniedz informāciju par bioloģiskās sēklas krājumiem pa šķirnēm - 31. janvārī, 28. februārī, 31. martā un 31. augustā.

Ja sēklaudzētājs divu gadu laikā Valsts augu aizsardzības dienestā nav iesniedzis pieteikumu sēklu sertifikācijai, tad viņu var izslēgt no Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistra.

Lai nodrošinātu augstu un kvalitatīvu ražu iegūšanu, jāsej sertificēta sēkla. Tāpēc jau laikus jāpārliecinās arī par vasarāju sēklas kvalitāti nākamā pavasara sējas laikā.

Prognozē labības cenu nemainīgumu

Augusta otrajā pusē, salīdzinot ar šo laika posmu pirms gada, graudu iepirkuma cenas kopumā bija augstākas, liecina Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra (LTVC) informācija.

Pārtikas kviešu vidējā iepirkuma cena bez PVN valstī augusta otrajā pusē bija 68,6 lati par tonnu, kas ir par 16% vairāk, bet pārtikas rudzi no zemniekiem tika iepirkti par 59,4 latiem tonnā, kas ir par 8% vairāk nekā pērn.

Par 8% augstāka iepirkuma cena šogad ir lopbarības miežiem, bet par 9% - lopbarības kviešiem. Šie graudi no zemniekiem tiek iepirkti par 59 latiem tonnā.

Ar iestāšanos ES Latvija ir kļuvusi par kopējā tirgus dalībnieci, līdz ar to notiekošais citos graudu tirgos lielā mērā nosaka situāciju arī Latvijā, saka LTVC vadītāja Ingūna Gulbe. Cenas pasaulē var celties Krievijas un Ukrainas nelielā graudu piedāvājuma dēļ.

L. Kirillova

SPORTS

Ūdensslēpošana rajonā – panākumi un grūtības

Pēc diviem gadiem Preiļu rajona ūdensslēpošanas entuziasti svinēs 30 gadu jubileju kopš šī sporta veida attīstības sākumiem. Vai svētki tiks sagaidīti ar prieku un gandarījumu vai ar kārtējo problēmu un nepārvaramu grūtību drūzmu, rādīs laiks. Taču pašlaik sporta kluba «Bašķi» trenere DIĀNA VUCĀNE stāsta par aizvadītās sezonas rezultātiem.

Pagaidām saglabā līderu pozīcijas

Sezona nebija slikta, saka trenere. Preiļi joprojām saglabā līderu pozīcijas valstī. Taču sportistu vidū parādās arvien vairāk jaunu cilvēku. Latvijā ir daudz perspektīvu un ļoti profesionālu ūdensslēpotāju, un «Bašķu» slēpotājiem uzvaras izcīnīt nākas arvien grūtāk.

Latvijas čempionātā, kas norisinājās augusta nogalē, slalomā pirmo vietu izcīnīja mūsu sportists Mihails Kozlovs. Pašlaik gan viņš dzīvo un strādā Briselē, kur arī trenējas, taču izbrīvēja laiku, lai čempionātā startētu un aizstāvētu sava dzimtā rajona godu. Otrajā vietā – rīdzinieks Kristaps Remess, bet trešajā Gints Ruņģis (Rīga).

Sieviešu konkurencē slalomā pirmā vieta preiļietei Inesei Zimelei, otrā – Diānai Vucānei,

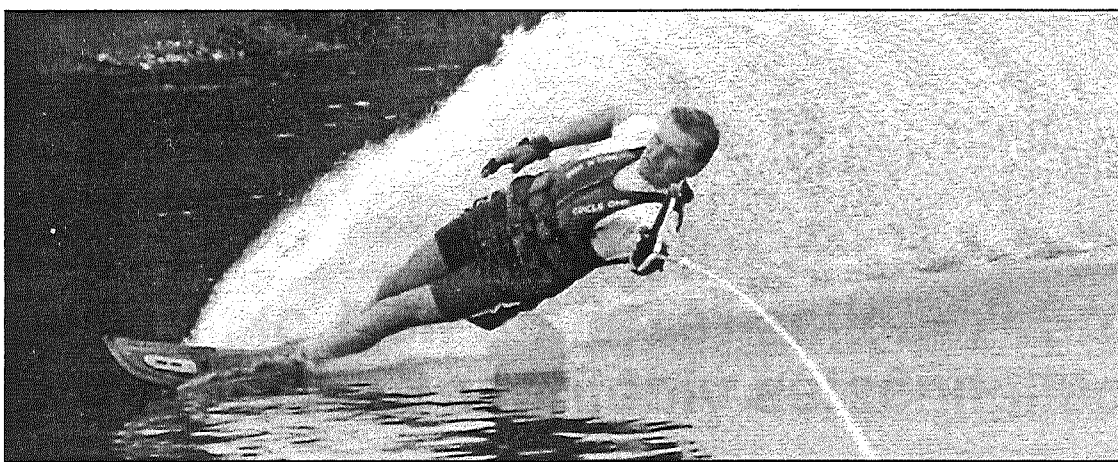
bet trešā – rīdziniecei Laurai Neimanei. Ceturtajā vietā palika preiļiete Viktorija Rozentāle.

«Bašķu» pārstāvis Guntars Kokins bija labākais trampīnlecējs vīriešu konkurencē, otrajā un trešajā vietā brāļi Gints un Gundars Ruņģi.

Ingus Buks strādā Šveicē

Sporta kluba «Bašķi» sezonas panākumi varētu būt bijuši labāki, ja komandā startētu Latvijā visiem labi pazīstamais ūdensslēpotājs Ingus Buks. Kopš marta viņš strādā par treneri Šveicē, pats arī nedaudz sporto, piedaloties komerciāla rakstura sacensībās gan Šveicē, gan Francijā un Spānijā.

Tas nozīmē, ka Latvijas ūdensslēpotāju prasmes tiek augstu novērtētas arī ārzemēs. Ingus nav aizmirsis savu klubu un tagad

● Šajā attēlā Ingus Buks redzams Eikša ūdeņos 2003. gada vasarā. Šogad viņš startē Šveicē, Francijā un Spānijā.

iespēju robežās palīdz sagādāt inventāru – slēpes, norobežojuma bojas un hidrotērpus.

Sporta bāzu attīstībā atpaliekam

Eikša ezera ūdeņi vienmēr ir bijuši labvēlīgi sportistiem gan no Latvijas, gan no ārzemēm. Taču sporta bāzes attīstība prasa ne mazumu pūli un rada finansiālas grūtības. Fakts, ka sporta klubs nesāņem absolūti nekādu atbalstu ne no sporta organizācijām rajonā, ne no pašvaldībām, bremzē attīstību, uzskata trenere.

—Ir nevilto prieks par to, ka Latvijā attīstās citas ūdensslēpošanas bāzes. Viena tāda top Siguldā, Umera ezera krastā, — stāsta D.Vucāne. — Siguldieši izveidojuši savu sporta klubu «Siguldas bebri», piesaistījuši sponsorus, taču neatsveramu atbalstu viņiem sniedz Siguldas dome, kas ne tikai finansē bāzes būvdarbus, bet šogad treniņiem pieaugušo grupā piešķīrusi 5000 latus. Tā ir vislabākā augsne straujam uzplaukumam, domājams, siguldieši drīzumā būs vissivākie konkurenti Preiļu rajona slēpotājiem.

Latvijā plašākā un modernākā ūdensslēpošanas bāze taps gan-

drīz pašā Rīgas centrā, Daugavā. Jau gatavs celtniecības darbu projekts, piesaistītas investīcijas.

«Bašķi» būs un pastāvēs

Diāna ir pārliecināta, ka «Bašķi» kā ūdensslēpošanas bāze būs un pastāvēs, neskatoties uz grūtībām, jo gandrīz trīsdesmit gadus ilgā pastāvēšanas vēsture liecina, ka šis sporta veids rajonā nepieciešams ne vien pieaugušajiem, bet arī bērniem. Pašlaik sporta klubs pastāv un attīstās tikai, pateicoties savai saimnieciskajai darbībai. Diemžēl arvien mazāk kļūst jauno sportistu. Pašlaik aktīvi slēpo tikai seši pieaugušie sportisti, treniņus turpina četri jaunieši, kā arī seši bērni, kuru vecāki treniņus finansē no saviem līdzekļiem.

Joprojām sāpīgs un neatrisināts ir jautājums par bērnu ūdensslēpotāju mācību treniņgrupu darba atjaunošanu sporta klubā «Cerība». Bērniem vairs nav iespēju treniņus ūdensslēpošanā, lai gan interese bija un joprojām ir liela. Tas ir dārgs sporta veids, kur lielākā daļa izdevumu ir par benzīnu, taču tikai nedaudzu bērnu vecāki var atļauties par to samak-

sāt. Pēdējo vasaru laikā rajona bērni Eikša ezera krastā atpūšas un trenējas arvien mazāk, toties šo sporta bāzi ļoti iecienījuši rīdzinieki.

Nākotnes plāni nav zuduši

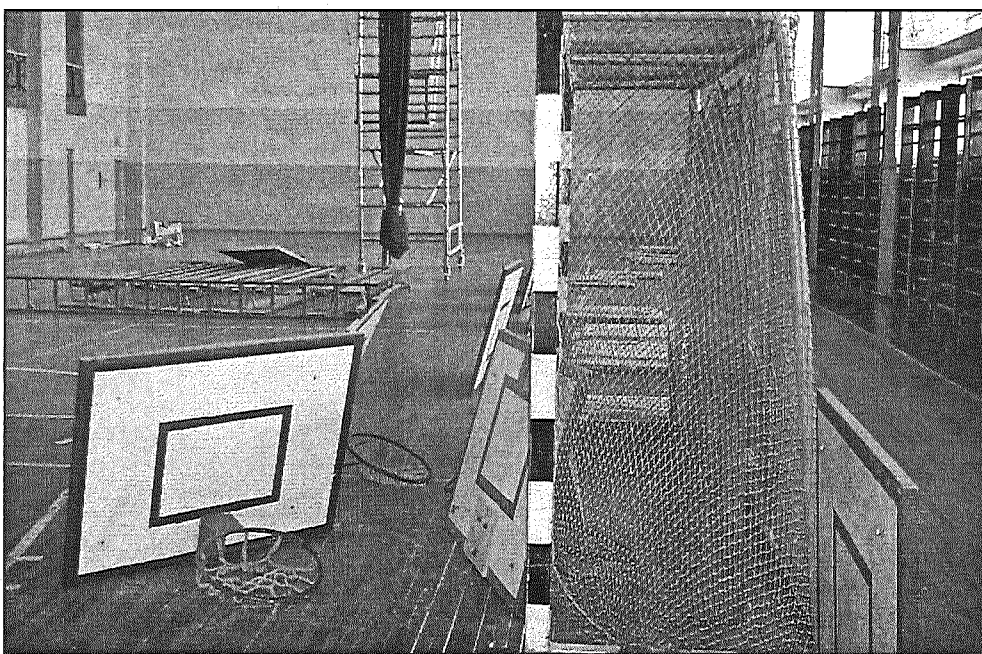
Diāna Vucāne pauda nožēlu par to, ka vēl joprojām nav izdevies pierādīt un pārliecināt atbildīgās personas, cik veselīgs un bērniem pozitīvi ietekmējošs ir šis sporta veids. Šī raksta mērķis nav izsvērt, vai te vairojamais finansiālas grūtības vai cita rakstura kaķēlības. Taču fakts, ka rajona skolbērniem nav iespēju treniņus ūdensslēpošanā, kā arī mācīties peldēt treneru uzraudzībā, neizsaka neko labu par rajona dažādu līmeņu politiķiem un par sporta dzīvi atbildīgajiem speciālistiem. Lai gan šī gada 22. martā Preiļu rajona padomes sēdē pieņemts lēmums par Diānas Vucānes atjaunošanu sporta klubā «Cerība», nekas nav mainījies pat par mata tiesu. Taču trenere nesūkst. Viņa ir pārliecināta, ka rajonā izdosies saglabāt ūdensslēpošanu un šo sporta veidu attīstīt arī turpmāk.

L.Kirillova

Sporta zāle jaunā izskatā

Līvānu 2. vidusskolas sporta zāle aizvadītajā vasarā ieguva jaunu izskatu. Tajā veikts remonts. Sporta zāle nebija remontēta ne reizi kopš tās uzcelšanas 1987. gadā, tāpēc ir saprotams skolas vadības un skolēnu prieks par atsvaidzinātajām telpām. Šajā darbā ievērojamu palīdzību sniedza policija, jo likuma sargātāji šo zāli izmanto saviem treniņiem. Zālē nobalsināti griesti, daļēji nokrāsotas sienas, pilnīgi jaunu izskatu ieguvušas dušas, ģērbtuvju un labierīcību telpas. Dušās uzstādīti siltā ūdens boileri, ko skolēni pēc pamatīgas svišanas sporta stundās un treniņos labprāt izmanto. Visi šie darbi kopumā izmaksāja 12 000 latus. Zāles grīda gan nav piedzīvojuši nopietnas pārvērtības. Ar tās lakošanu skolā neaizraujas, jo šis process pastiprina slidamību. Vairbūt ar laiku izdosies realizēt iecerī par zāles grīdas seguma maiņu.

Skolas zālei jāiztur ļoti liela slodze. Tē notiek visi pilsētas turnīri, jo šī ir vienīgā plašā zāle, kura atbilst sporta spēlēm nepieciešamajiem standartu izmēriem. Tē var spēlēt gan volejbolu, gan basketbolu, gan futbolu, gan bas-

● Līvānu 2. vidusskolas sporta zāle īsi pirms remontdarbu pabeigšanas.

Foto: M. Rukosuļevs

handbolu. Paliek vieta arī skatītājiem. Arī valsts mēroga sacensības basketbolā atbilstoši spēļu kalendāram ligās notiek Līvānu 2. vidusskolas zālē. Tāpat šeit nodarbojas sporta kluba «Cerība» audzēkņi, trenējas arī cīņu sporta veidu cienītāji.

Sporta skolotāja Silvija Jakimova atzina, ka šīs skolas bērniem sportošanai iespēju pietiek. Inventāra bāze ir ap-

mierinoša. Piemēram, sporta stundā katram skolēnam tiek pa basketbola bumbai, ar ko veikt dažādus vingrinājumus, volejbola bumba ir viena uz diviem.

Līvānu 2. vidusskolas direktore Klaudija Daukste stāstīja, ka iecerēta stadiona rekonstrukcija. Tas kopīgs abām — Līvānu 1. un 2. vidusskolai. Tiek izstrādāts plānojums un gatavotas dar-

bu izmaksas aplēses, bet nākamajā budžeta gadā notiks stadiona rekonstrukcija. Stadions pēdējā laikā radījis uztraukumus. Tā vienā malā nozāģētas lielās papeles, bet rezultāts bijis tāds, ka koku sakņu sistēmas dzīto atvašu jaunaudze pārņēmusi lielu daļu no laukuma. Jaunie dzimumi «izcilāja» skrejceļu, padarot to nelietojamu.

L. Rancāne

Preiļu novada džudo komanda veiksmīgi uzsāka jauno sezonu

11.-12.septembrī ar piedalīšanos «Zelta rudens» turnīrā Ādažos sezonu uzsāka Preiļu novada džudo komanda. Turnīra ietvaros pulcējās Latvijas un Igaunijas vadošo džudo klubu audzēkņi.

Preiļu novada komandas džudisti turnīru aizvadīja godam. Par to liecina ražīgs medaļu skaits. Svara kategorijā līdz 29 kg Daivis Pastars - 1.vietā. Svara kategorijā līdz 36 kg Arturs Sadovskis - 2.vietā. Svara kategorijā līdz 22 kg Igors Bogdanovs - 3.vietā. Svara kategorijā līdz 33 kg Ilja Dekterjovs - 3.vietā. Svara kategorijā līdz 42 kg Dmitrijs Haratjans - 3.vietā, Vladislavs Derjagins - 5.vietā.

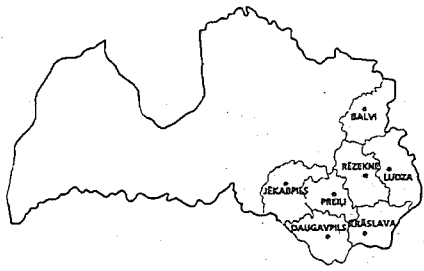
Meiteņu konkurencē svara kategorijā līdz 32 kg Ella Bogdanova - 2.vietā Svara kategorijā līdz 44 kg Violeta Maslobojeva - 2.vietā. Svara kategorijā līdz 63 kg Signija Kivleniece - 3.vietā.

Preiļu novada džudo komandas treneris Aleksejs Sapegins augsti novērtēja savu audzēkņu sniegumus «Zelta rudens» turnīrā. Tāpat viņš pavēstīja par jaunumiem komandā. Šovasar komandā notika ievērojamās izmaiņas. No komandas aizgāja galvenais komandas treneris Viktors Lemešs. Līdz ar to galvenā un vienīgā trenera funkcijas uzņēmās Aleksejs Sapegins. Galvenā trenera aiziešana izsauca arī vairāku viņa audzēkņu aiziešanu no kluba. Bet, kā saka Aleksejs Sapegins, tad septembra sākumā daži no tiem nolēmuši atgriezties komandā.

Kopumā Aleksejs Sapegins tagad nodarbojas ar jaunās komandas veidošanu. Līdz ar to pirmajos mēnešos galvenais trenera uzdevums būs saliedēt komandu.

V. Ozoliņš.

KAIMIŅU RAJONOS

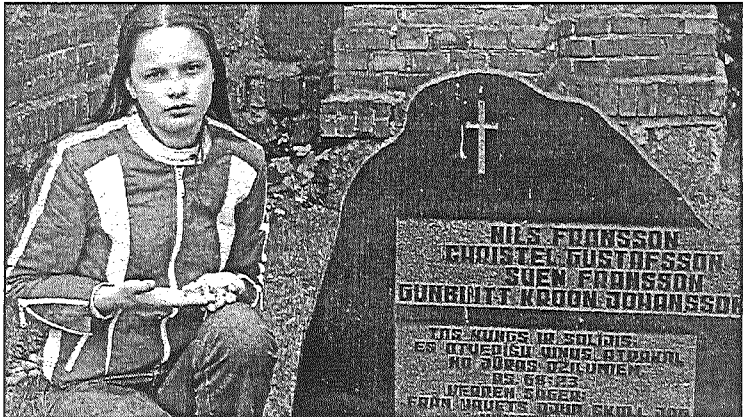
Ludzā nodibināts mednieku klubs

Cirmas mednieku klubs mainījis savu statusu un tagad ir biedrība «Mednieku klubs Cirma». Tagad klubā oficiāli ir 29 biedri. Mednieki ar 20 gadu stāžu var kļūt par kluba goda biedriem. Plāni ir daudzpusīgi. Tiks iegādāta māja, kurā būs pulcēšanās vieta pirms un pēc medībām. Tiks paplašināta medību platības ne tikai pašu pagastā, bet arī Isnaudā. Gādās arī par medību suņiem, pašlaik kolektīvā ir četri dzinējsuņi – divi Latvijas dzinēji un divas laikas. Taču viena no galvenajām nostādnēm – ja vakarā esi dzērīs, rīta medībās tev nav ko darīt.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Pasaule pilna nelaimju

● Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes dārzā stāv piemiņas akmens. Daudzi balvenieši jautā, kas tur apglabāts? Nevienam tur apglabāts, akmeni iekalti zviedru draugu vārdi, kas gāja bojā 1994. gada 28. septembra naktī Somu jūras līcī. Viņi bija uz kuģa «Estonia», dodoties mājās pēc ciemošanās Balvos. Luterāņu baznīcā uzstādīta piemiņas plāksne ar bojāgājušo vārdiem. Identiska piemiņas plāksne uzstādīta Balvu sadraudzības draudzes baznīcā Zviedrijā. Piemiņas svecītes aizdedz Sintija Alpe Balvos.

Septembris ir skaudru atmiņu laiks. Tik smagu un nežēlīgu, ka grūti pat runāt. Nupat, 1. septembrī Ziemeļosetijas bērniem zaļā plāvā raka kapavietas. Vairāki simti smaidīgu bērnu nekad vairs neies savā skolā, jo viņi gāja bojā asiņainajā ķīlnieku krīzē. 11. septembris liek atcerēties Ņujorkas divu augstceltņu uzspridzināšanu. Un šogad desmitgade kuģa «Estonia» bojāejai. Pasaule ir pilna nelaimju. Grūti cilvēkam sacensties ar dabas vareno spēku.

Piemiņas akmeni un plāksnē ievēti četri bojāgājušo vārdi. Toreiz Balvos ciemojās pieci zviedru draugi. Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs Einārs Alpe atceras, ka pēdējā vakarā kundze, kas pati dzīvo Stokholmā, pārējos rosinājusi mājupbraucienu pagarināt par vienu dienu un apskatīt Rīgu. Viņi šo pilsētu nebija redzējuši. Taču līdzbiedri nebija pierunājami izmainīt maršrutu. Un tā viņi aizbrauca uz Tallinu, uzkāpa uz kuģa un ... «Mums palika tā lielā palāvība, ka Dievs zina, ar kādām domām, ar kādām sirdīm šie zviedru draugi, kas bija ticīgi ļaudis, pavādīja pēdējos mirkļus, kungim nogrimstot,» teica mācītājs Einārs Alpe. «Estonia» bojāejas desmitgadē joprojām diskutē, vai nevajag mirušos celt ārā no jūras dziļumiem un ierādīt kapavietu uz sauszemes. Einārs Alpe pārliecība: «Laikam jau vajadzētu atstāt tā, kā ir. Rakstos teikts, ka jūra atdoš savus mirušos. Kādreiz tā notiks, un, ja jūra tik daudziem cilvēkiem pasaulē kļuvusi par kapavietu, lai tā paliek.»

Mācītājs Einārs Alpe saka, ka labi, protams, aizvērt no rīta savas mājas durvis ar apziņu, ka nekas ļauns ar pašu nenotiks. Vētra neaizpūtīs, teroristi neuzbruks, un spridzekļu nebūs. Mācītājs domā: «Taču terorisms laikam piedzimst cilvēka galvā. Un kad cilvēks sāk plānot un īstenot ļaunumu, to vairs apturēt nevar. Vai tad teror-

isti kādā brīdī ir attapušies un pateikuši nē saviem plāniem? Jo vairāk ļaunumu plāno, jo briesmīgāks, nepārredzamāks un neapstādināmāks tas kļūst.»

Viņš atgādina, ka jau Bībelē ir sacīts, ka cilvēka sirds un prāts ir ļauns kopš mazām dienām. Tas nozīmē, ka Dievs cilvēku gan radīja labu, taču viņš kļūst ļauns. Terorismam, protams, nav un nevar būt attaisnojuma. Taču mācītājs vedina ieskatīties katram pašam sevī, vai arī mūsos nekrājas dusmas, aizvainojums, naidis – kaut kādas ļaunuma pilītes. «Vai tad tā nav, ka kāds kādu šantažē, mēģina atdarīt, gaida situāciju, lai citu pagrūstu.»

Briesmīgi skatīties uzņemtos filmas kadrus, kur terorists tur kāju uz spridzekļa, un turpat blakus ķīlnieki. Prāts jautā: ko tādā brīdī viņi domā? Un pazib doma: ja es pats tur būtu? Jāpiekrīt Eināram Alpe, ka tā ir pieredze, ko labāk neizmēģināt, kuru labāk apspriest teorētiski. Taču viņš saka: «Dzīvē patiešām ir situācijas, kurās cilvēks nonāk pirmo reizi un pilnīgi negaidīti. Tad arī jūtam, cik paši esam nesagatavoti un neprasmīgi.» Un tad var padomāt, kāpēc cilvēki, kas, grimstot «Estoniai», atradās kuģa izdevīgākajās vietās, tomēr neizglābās, bet tie, kas palika zemākajos klājos un tumsā, prata izglābties. «Par sevi domāju, ka kritiskos brīžos es nekrīstu panikā un mēģinātu saglabāt mieru. Bet labāk nevajag provocēt Dievu un nelaimi piesaukt. Septembris patiešām ir lielu nelaimju mēnesis pasaulē. Bet, ja šos faktus arvien vairāk sāksim izcelt, katru gadu pasvītrot, tad patiesībā varam radīt atkal jaunus gadījumus. Ļaunumu var arī izsaukt,» teic mācītājs. Viņš aicina padomāt arī par to, kāpēc šodien lielākā daļa cilvēku nepieder pie baznīcas? «Ticīgs cilvēks taču ir pasargāts cilvēks, ticīgs cilvēks dzīvo drošībā,» atgādina mācītājs.

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Strīdi suņu dēļ nerimstas

Jēkabpils domes administratīvā komisija bieži izskata atkārtotas sūdzības par kādu Ziedu ielas iedzīvotāju, kuru kaimiņi apsūdz suņu turēšanas noteikumu neievērošanā. Viņš saviem suņiem ļaujot skraidīt pa ielu bez uzpurņa, un tie varot nodarīt cilvēkiem miesas bojājumus. Virietis iepriekš piespriedu sodu bija pārsūdzējis administratīvajā tiesā, taču kārtējā administratīvās komisijas sēdē atkal nācās skatīt kaimiņu sūdzības par šo kungu. Ņemot vērā to, ka pārkāpumi atkārtojas, komisija suņu saimniekam piesprieda visai bargu naudas sodu.

Servisā atrod zagtu automašīnu detaļas

Salas pagasta Sakas salā SIA «Kreisi» autoservisā atrastas meklēšanā esošu automašīnu rezerves daļas. Šis fakts atklājās policijas reida laikā, kad tiek pārbaudīts servisi un metāllūzņu uzpirkšanas vietas.

Servisā atrastas detaļas no 2002.gadā Jēkabpili nozagtas automašīnas Audi-80, kā arī citām Latvijā meklēšanā esošām automašīnām. Šobrīd īpašnieki ir identificējuši četrus automašīnu detaļas. Atrastas arī daļas no vismaz piecām Lietuvā nozagtām automašīnām. Līdz ar to lietas izmeklēšanā iesaistīsies arī Lietuvas kolēģi.

Meklē spokus

Gandrīz vai ikkatra pils ir apvīta ar noslēpumainiem un intriģējošiem nostāstiem par dažādām neizskaidrojamām parādībām. Arī Krustpils pils nav izņēmums. Apmeklētāji bieži jautā, vai sastapšot spoku, visi klusībā vēlas ieraudzīt ko neparastu.

Mūsdienu materiālistiskajā sabiedrībā, ja jūs kādam atklāsiet, ka interesējaties par pārdabiskām parādībām, daudzi būs pārsteigti un uzjautrināties par jums. Līdzīgi notika arī ar jaunu cilvēku radošo grupu, kas veidoja sižetu populārajam TV raidījumam «Bez tabu». Sižets bija par divainajām parādībām, kuras vērojamas Rī-

gas pili.

Kad raidījums bija gatavs, tā veidotāji nolēma nopietni pievērsties šīs tēmas pētniecībai. Naudu ieguva, piedaloties PHARE izsludinātajā projektu konkursā.

Un tā jau gandrīz gadu sabiedriskā organizācija «Vēsturisko vietu multimediju projekti» sadarbībā ar Vides filmu studiju veido raidījumu ciklu par dažādiem objektiem Latvijā, kuros vērojams kas neparasts. Kopumā tie būs 11: Liepājas karaosta, Blankenfeldes muiža, Rundāles, Jelgavas, Krustpils, Cesvaines, Rīgas pils, Burtnieku ezers, Pokaiņu mežs, Teiču purvs un Lambārtes apkārtnē.

10.septembrī filmēšanas grupa bija ieradusies Krustpils pili, lai uzfilmētu pēdējos noslēguma kadrus. Pirms tam tika filmēta pils, intervēti cilvēki, kuri pili jutuši ko īpašu.

Katra raidījuma ilgums būs pusstunda. Jau 7. oktobrī vienu no tiem skatīties Latvijas TV7 pulksten 19.55.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Uz Nacionālā teātra skatuves – novada aktrise

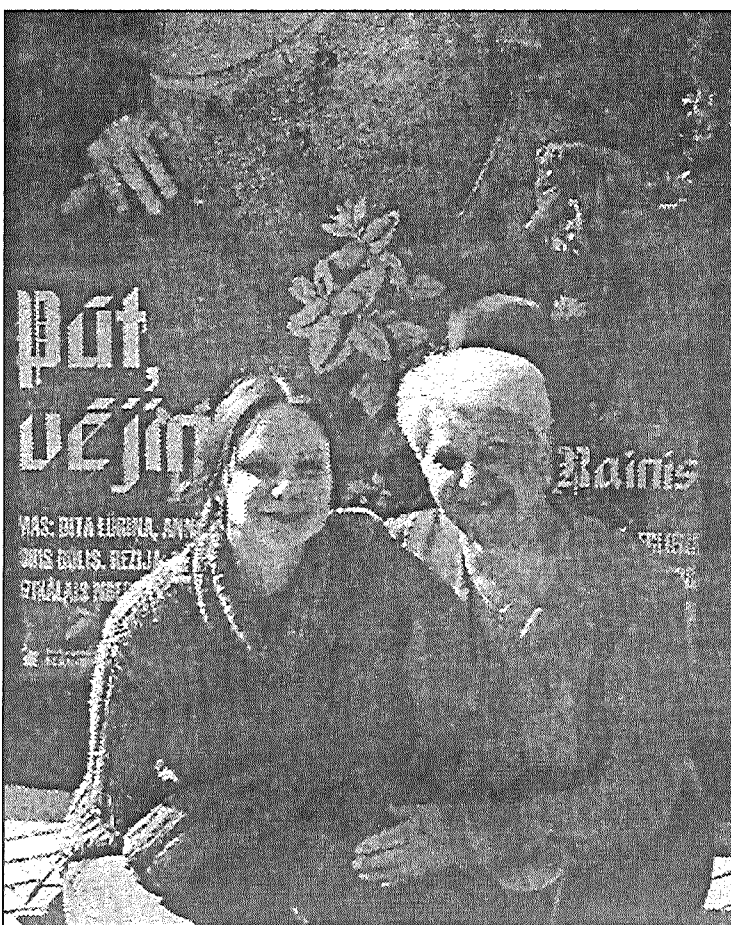
Brauciens uz izrādi Nacionālajā teātrī Rīgā grupīnai mērdzeniešu un malnaviešu bija īpašs. Ne tikai tāpēc, ka teātris pēc divu gadu restaurācijas šosezon atsācis darbu savās telpās, bet arī tāpēc, ka izrādē «Pūt, vējiņi!» vienu no galvenajām – Zanes – lomu spēlēja ludzāniete Inga Misāne.

Inga ir Mērdzenes meitene, kura nule beigusi Kultūras akadēmijas Aktiermākslas fakultāti. Pērn viņai bija Džuljetas loma «Romeo un Džulejeta» izrādē Liepājas teātrī, bet šo sezonu Ilga sāk ar «Pūt, vējiņi!». Tas ir daudzsolos sākums jaunai aktrisei.

Par šo klasiskās Raiņa lugas iestudējumu jau izskanējušas dažādas atsauksmes – izrādi uzvedusi režisore Gaļina Poliščuka, un viņas skatījums uz klasiku ir atšķirīgs no pierastā. Tā ir moderna izrāde, kurā skatītājs atrodas tuvu aktieriem uz lielās skatuves. «Pūt, vējiņi!» varoņu kaislībām norauts romantikas plīvurs, tajā atklājas cilvēcisko attiecību nežēlība un vajības, cīņa par savām jūtām.

Par Zanes lomu Inga saka tā: — Es sākumā nevarēju saprast un pieņemt Zanes rakstura izpausmes, to, kā viņa cīnās par savu mīlestību, kādus paņēmienus izmanto. Taču cilvēki ir ļoti dažādi, un Zane ir tieši tāda, atklāta, varbūt brīžiem ļoti nežēlīga, bet patiesa.

Interese par uzvedumu ir ļoti liela. Biļetes izpārdotas jau uz

● Ingas Misānes mamma Gaļina (no labās) ar lielu satraukumu gaidīja mirkli, kad viņa pirmoreiz redzēs meitu uz skatuves. Izrāde viņai ļoti patika. Inga ir īstenojusi Gaļinas pašas nepiepildīto jaunības sapni – kļuvusi aktrise.

septembra beigām. Ir vērts palūkoties, kā var interpretēt klasiku. Un vēl, jāapzinās, ka iespējas piepildīt savus sapņus nav nereālas. Jāuzdrošinās. Kad Inga pēc Saules skolas beigšanas iesniedza dokumentus aktieru studijām Kultūras akadēmijā, viņa bi-

ja 132. pēc kārtas. Taču pārbaudījumos meiteni pamanīja un ievēro arī tagad, lomas dalot. Šogad Inga jau ir stažiere nacionālajā teātrī, un darba viņai pietiek – plānota daļība vēl vismaz trijos iestudējumos.

«Ludzas Zeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Skolēni iepazīstas ar policistu un ugunsdzēsēju darbu

● Lūk, kas atrodas zem ugunsdzēsēju mašīnas sānu pārsegēm, Sutru pamatskolas bērniem rāda Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandiera vietnieks Valērijs Haritonovs.

No 13. līdz 19. septembrim valstī bija izsludināta tradicionālā «Drošības nedēļa skolās», kuras laikā rajona skolu audzēkņiem tika piedāvāta iespēja tuvāk iepazīties ar to dienestu darbu, kas ir atbildīgi par cilvēku drošību – policistiem, ugunsdzēsējiem un medikiem.

Nemot vērā to, ka Latvijā pēdējo gadu laikā ļoti daudz bērnu iet bojā un gūst smagas traumas satiksmes negadījumos, kā arī ugunsgrēkos, šādas tikšanās ir ļoti nepieciešamas, lai iemācītu viņus, kā pašiem gādāt par savu drošību un kas jādara briesmu gadījumā.

15. septembrī Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas darbinieki, nepilngadīgo lietu inspekcijas un Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciālisti bija ieradusies Sutru pamatskolā, kuras audzēkņi ar nevilnotu interesi klausījās policistu un ugunsdzēsēju stāstījumu. Bet galvenais, bērniem tika dota iespēja tuvāk iepazīties ar mašīnu, to aprīkojumu, izmēģināt skaņu signālus, kā arī pielaikt ugunsdzēsēju tērpu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes

● Uz Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas priekšnieka vietnieka Viļa Patmalnieka jautājumu par to, vai bērniem patīk vizināties ar velosipēdu, apcēlās roku mežs. Kad tika jautāts par velosipēdistu apliecībām, skolēni samulsa, tāda dokumenta lielākajai daļai nav. Foto: M.Rukosujevs

nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektore Inga Zdanovska «Novadniekam» uzsvera, ka, gādājot par bērnu drošību, galvenā un noteicošā loma ir vecākiem, kuri var sniegt pamatzināšanas satiksmes noteikumus, izskaidrot, ka nedrīkst blēņoties ar sērkoņiem, kā arī nebūt pārlietu bravurīgiem ūdeņu tuvumā. Daudz zināšanu šajā jomā bērni saņem skolā no skolotājiem un klašu audzinātājiem. Uz sarunām ar audzēkņiem regulāri ierodas arī policijas darbinieki. I.Zdanovska pastāstīja, ka septembrī un oktobrī policijas pārvaldes darbinieki un iecirkņu inspektori apmeklēs visas rajona izglītības iestādes.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandiera vietnieks, ugunsdzēsības sektora vadītājs Valērijs Haritonovs atzina, ka šoruden ugunsdzēsēji pilnā ekipāžā ar automašīnām pēc rajona skolu lūguma tikties ar bērniem dodas pirmo reizi. Iepriekš ugunsdzēsības jautājumi ar sākumskolas un pamatskolas klašu audzēkņiem tikai pārrunāti. Daudz lielāka interese rodas tad, ja zēni un meitenes savām acīm redz, kā iekārtota ugunsdzēsēju automašīna, ja var aptaustīt un uzlikt galvā spožas ķiveres. Tad arī inspektoru teiktās vairāk turas prātā.

Mērķauditorijā skolās ir dažāda. Sākumskolas klašu audzēkņiem par ugunsdzēsību jāmāca savādāk, nekā tas iespējams ar pamatskolas klašu bērniem, kuri labprāt un ar interesi skatās videomateriālus par to, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā.

Iepriecina fakts, ka šogad rajonā notikušajos ugunsgrēkos nav cietis neviens bērns, taču valstī kopumā statistika liecina, ka daudzi bērni ugunsnelaimēs guvuši smagus apdegumus.

savieno vai nu ar policiju, vai «ātrajiem», «Latvenergo», vai gāzes saimniecību.

Valstī kopumā vienotais glābšanas dienestu tālruna numurs 112 tiks ieviests un darbosies no 2006. gada.

Preiļu rajonā darbojas vienotais glābšanas dienestu tālruna numurs

Preiļu rajonā jau aptuveni mēnesi darbojas vienotais glābšanas dienestu tālruna numurs, zvanot no mobilajiem telefoniem – 112.

Kā «Novadnieku» informēja Valsts ugunsdzēsības un glāb-

šanas dienesta Preiļu brigādē, gadījumos, kad jāizsauc policija, ugunsdzēsēji vai neatliekamā medicīniskā palīdzība, uzgriežot šo numuru, signāls tiek saņemts ugunsdzēsēju brigādes dispečer-dienestā. Dežurants nekavējoties

POLICIJAS ZIŅAS

Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā no 13. līdz 20. septembrim reģistrēti 56 iesniegumi. Tajā skaitā pagājušās nedēļas laikā bijuši 13 ceļu satiksmes negadījumi, 10 huligāniskas darbības, fiktētas 11 zādzības, seši ģimenes skandāli un četri gadījumi, kad tiši bojāta manta.

gadā dzimušajam Silajāņu pagasta iedzīvotājam.

Sadega kravas automašīna

15. septembrī Rušonas pagasta teritorijā sadega kravas automašīna MAN (no Polijas) ar puspiekabi. Auto veda mēbeļu furnitūru.

Aplaupīts dzīvoklis Līvānos

14. septembrī policijā saņemts iesniegums par to, ka Līvānos no 1971. gadā dzimušajam Jūrim piederošā dzīvokļa nolaupīta nauda un divi mobilie telefoni. Policija jau noskaidrojusi vainīgās personas un ierosinājusi krimināllietu.

Nepakļāvās policistu prasībām

14. septembrī Vārkavas novada Upmalas pagasta iedzīvotājs, 1976. gadā dzimušais Viktors, būdams alkohola reibumā, nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Garāžā atrastas nelikumīgi glabātas cigaretes un alkohols

15. septembrī policijas darbinieki konstatēja, ka 1983. gadā dzimušais Dmitrijs savā garāžā Preiļos nelikumīgi glabāja 662 paciņas cigarešu «Aliance», 220 paciņas cigarešu «Prima», 250 paciņas cigarešu «Leningrad», kā arī 35 viena litra un 21 puslitra tilpuma pudeli ar caurspīdīgu šķidrumu, kam bija izteikta alkohola smaka.

Sodis par alkohola tirdzniecību

15. septembrī par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts kādam 1961.

Uzbrauca stāvošai automašīnai

16. septembrī 1960. gadā dzimušais Audi-100 vadītājs Vitālijs ceļa Kokoriši – Jezufinova – Dravnieki 12. kilometrā uzbrauca stāvošai automašīnai Audi-100, kas pieder SIA «Vindex». Satiksmes negadījuma izraisītājs bija alkohola reibumā. Negadījumā bojātas automašīnas, cilvēki nav cietuši.

Izraisīja sadursmi ar pretimbraucošu auto

17. septembrī, vadot autorīnu VAZ-21213, 1976. gadā dzimušais Kaspars, apbraucot uz ceļa braucamās daļas nokritušu kokū, iebrauca pretējā joslā un izraisīja sadursmi ar pretimbraucošo automašīnu Mazda-323, kuru vadīja 1962. gadā dzimušais Guņārs. Rezultātā vadītājs/un automašīnas VAZ pasažieris ar traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāti slimnīcā.

Nobrauca no ceļa un apgāzās

20. septembrī, vadot automašīnu Opel Vectra pa ceļu Līvāni – Preiļi, 1960. gadā dzimušais Igors netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību, automašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Vadītājs guva traumas un tika nogādāts slimnīcā, bet arī automašīna.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Lieli zaudējumi uz valsts autoceļiem

Pārgalvīgi autobraucēji, huligāni un zagļi valsts autoceļu aprīkojumam šī gada sešos mēnešos nodarījuši zaudējumus 135 000 latu apmērā. 2003. gadā autoceļu aprīkojumam nodarīti zaudējumi 289 000 latu apmērā.

Valsts autoceļu aprīkojumam nodarītie zaudējumi:

- ✓ bojātas vai nozagtas 1324 ceļa zīmes (59 000 latu);
- ✓ nolauzti vai bojāti 1086 ceļa zīmju stabi (24 700 latu);
- ✓ bojāti vai nozagti 2250 signālstabiņi (31 000 latu);
- ✓ bojāti vai nozagti 648 barjeru atstarotāji (1600 latu);
- ✓ bojāti 646 metri ceļa aizsargbarjeru (10 300 latu);
- ✓ salauzti vai nozagti 117 autobusu pieturu soliņi (3500 latu);

- ✓ salauztas vai nozagtas 417 soliņu latas (1900 latu);
- ✓ bojāti 43 metri tiltu margu (1100 latu);
- ✓ nozagti vai bojāti 24 metri gājēju nožogojuma (900 latu);
- ✓ izpostīts viens autobusu pieturvietas paviljons (600 latu).

Tāpat kā katru gadu vislielākie zaudējumi ceļu aprīkojumam nodarīti Rīgas rajonā (26 500 latu) un citu lielo pilsētu tuvumā. Vismazākie postījumi bijuši Alūksnes rajonā (200 latu).

Latvijas autoceļu direkcija atgādina, ka par ceļa zīmju zādzību un demolešanu iestājas krimināl-atbildība. Tā 2003. gada decembrī Jelgavas tiesa sodīja ar ilgstošu brīvības atņemšanu un mantas konfiskāciju ceļa zīmju zagļus, kuri 2002. gadā uz valsts autoceļiem zaga ceļa zīmes.

Latvijas autoceļu direkcijas informācija

Apritējis pirmais gads kopš referenduma par iestāšanos Eiropas Savienībā. Vai jūs referendumā piedalītos, ja būtu jābalso tagad?

Mihalina Kivleniece, zemiece no Vārkavas novada:

—Jā, obligāti piedalītos. Balsotu par iestāšanos, tāpat kā balsoju pagājušajā gadā. Nekādas sevišķas izmaiņas pašo gadu gan neesmu

piedzīvojuši, taču vajag iet uz priekšu. Dzīve tomēr kļuvusi cerīgāka.

Larija Lazdāne, zemiece no Vārkavas novada:

—Piedalītos noteikti. Atbalstīju iestāšanos ES gan pagājušajā gadā, gan arī tagad. Izmantojam ES struktūrfondu līdzekļus, saņemam atbalstu diviem projektiem zemnieku saimniecības modernizēšanai. Ceru, ka arī turpmākajos gados saimniecība tiks atbalstīta. Arī mūsu novadā jūtama strauja attīstība. ES nauda ir pieejama, zemnieki ir sarosījušies un raksta projektus. Strādāt kļūst vieglāk, jo ienāk moderna tehnika.

Andris Laksa, strādā par autovadītāju uzņēmumā:

Andris Laksa, strādā par autovadītāju uzņēmumā:

—Jāatzīst, ka sākumā biju pretinieks iestāšanai Eiropas Savienībā un referendumā balsoju pret, bet šogad es piedalītos un balsotu par iestāšanos. Mans darbs ir saistīts ar braucieniem uz ES valstīm, un šī gada laikā robežu šķērsošana ir kļuvusi ideāla. Nav vairs garo rindu pie muitas kontrolēm. Pirms referendumā bija maz informācijas, un es neko nezināju par šādām lietām. Pamazām starpība starp Latviju un citām zemēm sāk izzust, bet, piemēram, salīdzinot ar Dāniju, Latvija man liekas pat tirāka un vairāk sakopta.

Valentīna Zimele, audzina mazmeitu:

Valentīna Zimele, audzina mazmeitu:

—Noteikti piedalītos. Balsoju par. Šogad arī tāpat balsoju. Gribo, lai bērniem būtu labāka dzīve. Neesmu noskaņota pesimistiski. Man liekas, ka arī šī gada laikā dzīve ir nedaudz gājusi uz priekšu. Mani bērni arī ir ES atbalstītāji.

Gunārs Smukša, Riebiņu pagasta iedzīvotājs:

—Pērn piedalījos, balsoju par iestāšanos un šogad darītu tāpat. Esmu apmierināts, ka atbalstīju iestāšanos. Re, pašlaik apmeklēju rajona iestādes, kārtoju dokumentus tiešo maksājumu saņemšanai. Patīkami, ka Eiropas Savienība atbalsta laukkopjus

L. Rancāne
Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

**Uzņēmēj!
Līdz 31. decembrim ir trīs mēneši. Vai paspēsī?**

Profesionāla palīdzība reģistrācijai KOMERC-REĢISTRĀ.

Tāl. 5307056; 6162288.

SIA «RANKO» iepērk mājlopus dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja.

Tāl. 42807, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas. Samaksa tūlītēja.

Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Iepērkam liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Samaksa uzreiz. Formējam subsīdijas.

Tāl. 6461550, 6151729

Licencēta kautuve iepērk lopus. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja.

Tāl. 6353643

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informē, ka otrdien, 21. septembrī plkst. 11.40 uz 2 minūtēm tiks iedarbināta Preiļu pilsētā uzstādītā trauksmes sistēmas sirēna ar mērķi pārbaudīt sirēnu sistēmas tehnisko gatavību un skaņas signāla dzirdamību.

Atgādinām, ka turpmāk, dzirdot sirēnu signālu, iedzīvotājiem jāieslēdz televizori un radioaparāti, kur sniegsim informāciju par iespējamo apdraudējumu un ieteikumus drošai rīcībai.

INTERNETS. LATVIJAS UN ĀRZEMJU DATU PLŪSMA VIENĀ CENĀ — Ls 0,50 STUNDĀ.

VISI DATORPAKALPOJUMI. KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos.

Pārdod

VW Golf III, 1991.g., ķiršu, 4-durvis, st. past., no Vācijas, 2190 EUR. Tāl. 6592786;

VW Golf II, 1989.g., 4-durvis, ķiršu, autotomāts, ekstras, no Vācijas, 1390 EUR. Tāl. 9482783;

VW Golf III, 1993.g., daudz ekstru, no Vācijas, 2590 EUR. Tāl. 6592786;

Ford Escort, 1991.g., 1,6l, pelēks, universāls, ekstras, no Vācijas, 1390 EUR. Tāl. 9482783;

Opel Vectra, 1991.g., 2,0l, pelēka, sedans, daudz ekstru, no Vācijas, 1590 EUR. Tāl. 9482783;

VW Passat Variant, 1991.g., zils, 1,8l, ekstras, no Vācijas, 2150 EUR. Tāl. 9482783;

VW Passat Variant, 1994.g., zils, ekstras, 124 t/km, no Vācijas, 3290 EUR. Tāl. 6592786;

VW Passat Variant, 1994.g., 1,8l, sudraba, daudz ekstru, no Vācijas, 3290 EUR. Tāl. 6592786;

VW Golf 1988.g., TA līdz 01.2005., labā braukšanas stāvoklī, cena pēc

vienošanās. Tāl. 9419369;

Mazda-323, 1,7 TDI, 1995.g., visas ekstras, tikko no Vācijas, ideālā stāvoklī, steidzami, par 3550 EUR. Tāl. 6302905; Nissan Primera 2,0D, 1994.g., āķis, centr. atsl., ideālā stāvoklī, tikko no Francijas, par 2650 EUR. Tāl. 6099111; pusmājas ar saimniecības ēkām, ezera un meža tuvumā, Rušonas pag. Tāl. 5323968;

Lietotu 100L boileri "Fismar" par Ls 40. Tāl. 9855615;

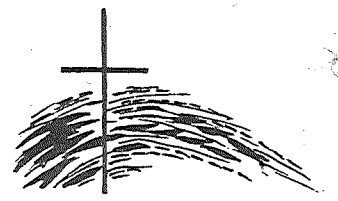
traktora T-25 pakalējo riepu, labs protektors, lēti. Tāl. 6282589; sēklas kviešus "Pamjati Fedina", pārtikas kartupeļus. Tāl. 5336623;

pusi mājas ar saimniecības ēkām ezera un meža tuvumā, Rušonas pag. Tāl. 9681121;

Pērk

1 vai 2-istabu dzīvokli Preiļos (1. vai 2. st.) vai mainu pret 3-istabu dzīvokli Kastīrē. Tāl. 8787804;

garāžu Līvānos. Tāl. 9834534, 5947046; jebkādu automašīnu rezerves daļām, izskatīšu visus piedāvājumus. Tāl. 6052801.

Domas sāj. Un neapstājas.
Domām šonakt gala nav.
Akli logi, tumša māja,
Tumsā balta svece raud.
Skumju un atvadu brīdī esam kopā
ar Jevgeniju Boreiko,
VIRU mūžībā aizvadot.
SIA "Tēraudi P" aptiekas kolektīvs

PĒRK

— zemi pie ezeriem
— l/s zemi virs 50 ha
— mežus un cirmsas
Tāl. 6162288

Mārrutkus ēda jau senie grieķi

Jā, mārrutkus jau ēda senie grieķi, romieši, ēģiptieši. Daudz mārrutkus audzēja Vācijā. Francijā saknes pasniedza galdā veselās un ēda gabaliņus ar sāli.

Jaunajās auga lapās ir daudz C, B grupas vitamīnu, karotīna. Vitamīna C mārrutkos ir piecas reizes vairāk nekā citronā un apelsīnā (100 g – 120 mg). Saknēs atrasta dzelzs, varš, fosfors, kālijs, kalcījs, magnijs, ogļhidrāti, olbaltumvielas. Mārrutka sakne nepatīk ļaunajiem garšvielām, tāpēc pulvera veidā to izbārsta pa dzīvokli, lai pasargātos no kaitīgas ietekmes.

Ar nelielu daudzumu sarīvētu mārrutku, kas uzlikti uz mēles galiņa, ārstē gripu, iesnas, iekaisušu deguna gļotādu. Mārrutku sula ar medu ieteicama aknu slimību gadījumos, no saknēm gatavo zāles pret radikulītu. Ar ūdeni atšķaidītu sakņu sulu skalo muti un kaklu, ja ir angīna un stomatīts. Ar sakņu ūdens uzlējumu kompresu un aplikāciju veidā ārstē strutojošas čūlas, ausu iekaisumus.

Mārrutki ir urīndzenošs un atkrēpojošs līdzeklis, palielina organisma pre-

tošanās spējas infekcijām. Stiprā sakne ir drošas zāles pret bronhītu, pleirītu, plaušu karsoni un daudzām citām smagām slimībām. Šī auga asums kaitētiem, kas sirgst ar nieru un aknu slimībām un zultspūšļa saslimšanu akūtās formās.

No mārrutka var gatavot ārstniecisko sīrupu. Aplej 30 gramus sarīvētu mārrutka sakņu ar 30 mililitriem ūdens, ļauj ievilkties pa nakti slēgtā traukā. Nākamajā dienā vienādu daudzumu mežrozīšu un cukura lēnām uzvāra katlīnā ar biežām sienām. Vāra, līdz iegūst biezu sīrupu, noņem no uguns, atdzesē. Izkāš mārrutkus un sajauc iegūto uzlējumu ar sīrupu – divas daļas ūdens no mārrutkiem uz vienu daļu sīrupa. Dzer pa tējkarotei trīs reizes dienā.

Balss zuduma gadījumā mārrutku gabaliņus ar meža riekstiem sīki sagriež, aplej ar trešdaļu glāzes vāroša ūdens, apsedz ar vāku, ļauj ievilkties 20 minūtes. Pieliek nedaudz cukura, sajauc. Dzer pa tējkarotei vairākas reizes dienā, lēnām norijot.

Ja kaklā ir sāpes, sajauc ēdamkaroti

sarīvētu mārrutku, pa tējkarotei medus un sarīvētu ķiploku daiviņas glāzē silta ūdens. Dzer šo maisījumu lēnām, turpina maisīt, jo mārrutki nogulsņējas glāzes dibenā. Mārrutks palīdz arī tad, ja ir stipras iesnas un augšokļa dobuma iekaisums. Vajag ieelpot svaigi sarīvētu mārrutku smaržu. Lai ārstētu vidusauss iekaisumu, vajag iepilināt ausi tīru mārrutku sulu, kas mazinās sāpes.

Ja gadījies saaukstēties, un klāt ar to saistītas slimības, mārrutku sula jāatšķaida ar ūdeni 1 : 1, kakls jāskalo ar šķīdumu 2 – 3 reizes dienā.

Mārrutks noder arī pie sasitumiem. Sakni sarīvē uz smalkas rīves un pieliek sasistajai vietai uz 10 – 15 minūtēm 3 – 4 reizes dienā.

Mārrutkus lieto arī daudzu citu slimību ārstēšanai.

Mārrutku saknes labāk ievākt pavasarī un rudenī. Tās var uzglabāt ļoti ilgi – nedēļām un mēnešiem – ledusskapī vai ierokot mitrās smiltīs.

No «Aderes»